

Finanční situace českých domácností a dopady zdražování – květen 2022

Zpracoval STEM pro KPMG
8. června 2022

STEM

KPMG

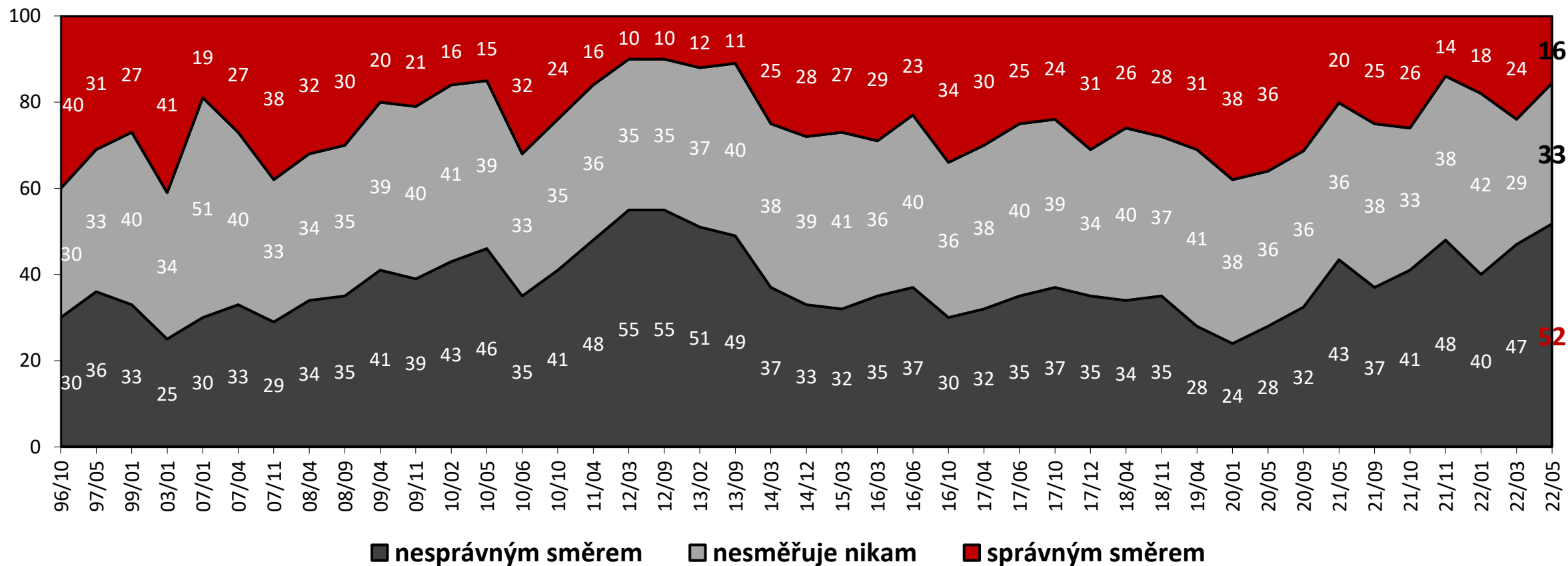
Situace domácností - shrnutí

- Index hodnocení ekonomické situace domácností byl v květnu 2022 na nejnižší hodnotě od roku 2014. Komplikovanou situaci českých domácností nadto podtrhuje fakt, že oproti roku 2021 šlo o nejprudší meziroční propad indexu od roku 1993.
- Propad indexu je hnán propady všech tří hlavních komponent, především pak otázkami na srovnání současné ekonomické situace domácností se situací před 12 měsíci a za 12 měsíců.
- Od krize způsobené pandemií COVID-19 se aktuální situace prudce rostoucích cen a války na Ukrajině liší především tím, že zasahuje spotřební koš domácností jako takový, ne jen příjmy. To dokládá fakt, že značně vzrostl podíl důchodcovských domácností, které mají vážné problémy vyjít s příjmy a které byly během pandemie relativně nezasážené.
- Oslabuje také schopnost domácností tvořit úspory, především pak mezi obyvateli s nižším vzděláním.
- Inflační očekávání českých domácností jsou velmi vysoká.
- Společenské hodnocení ekonomické situace v ČR je velmi negativní – 83 % obyvatel má za to, že situace je velmi nebo spíše špatná. Podobná úroveň skepse převládá i u obecného hodnocení vývoje ČR.
- Obdobně skeptická je společnost ohledně výhledu do budoucna – 45 % budoucnost očekává s obavami a dalších 40 % s nejistotou, což jsou čísla na úrovni hodnot let 2010-2012, tedy bezprostředně po ekonomické krizi.

Celkové hodnocení vývoje v ČR

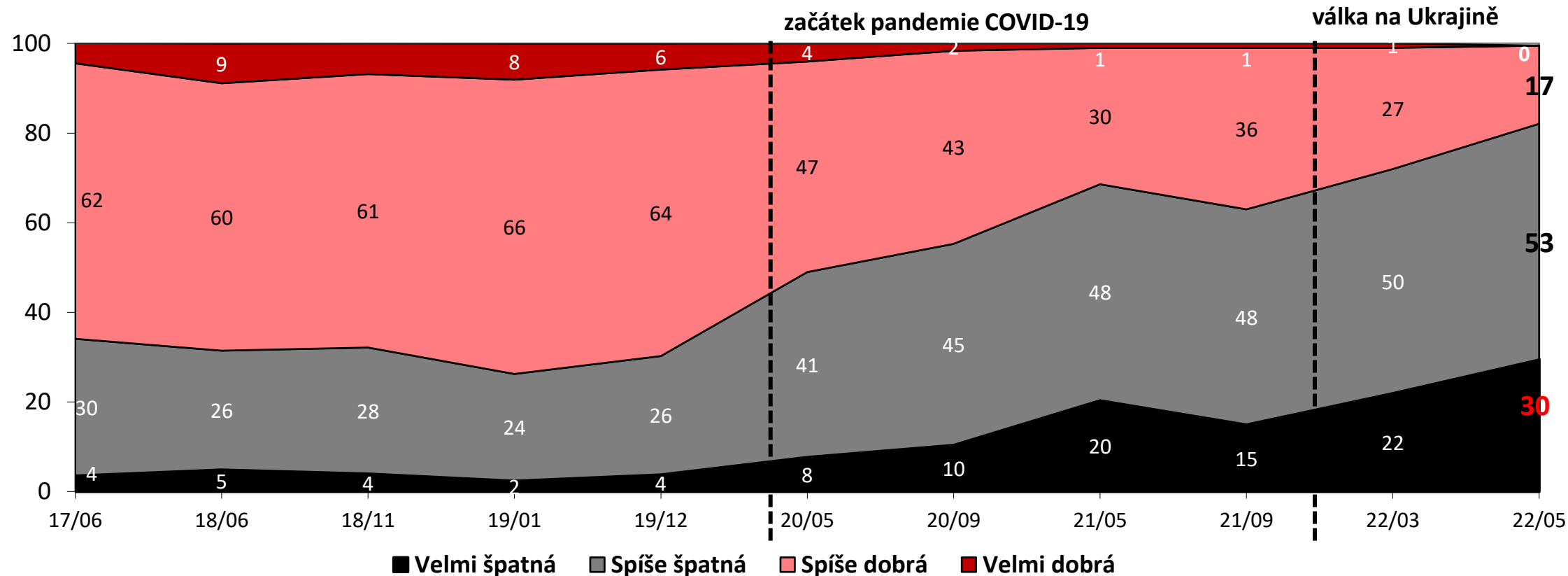
Směřování vývoje v ČR

Negativní pohled na současný vývoj na úrovni celé republiky převažuje v pohledu na to, jakým směrem se ubírá vývoj v ČR. Pouze 16 % české společnosti má za to, že se situace v ČR vyvíjí správným směrem, naopak 52 % se domnívá, že situace se vyvíjí nesprávným směrem. Jde tak o nejvyšší míru skepse za posledních 10 let.

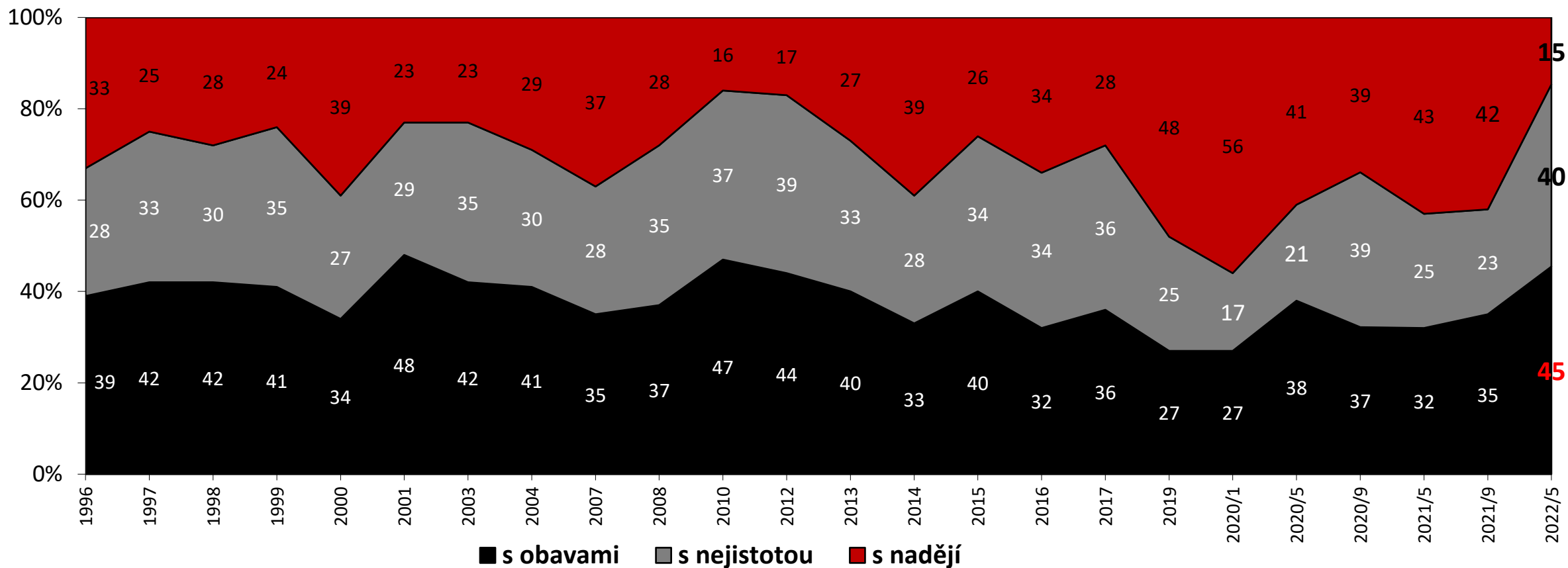
Hodnocení ekonomické situace v ČR

Zatímco v období před vypuknutím pandemie COVID-19 ekonomickou situaci jako dobrou hodnotilo 70 % obyvatel, v květnu 2022 to bylo pouze 17 %. Oproti poslednímu měření v září 2021 se zdvojnásobil podíl těch, kdo hodnotí ekonomickou situaci v ČR jako velmi špatnou.

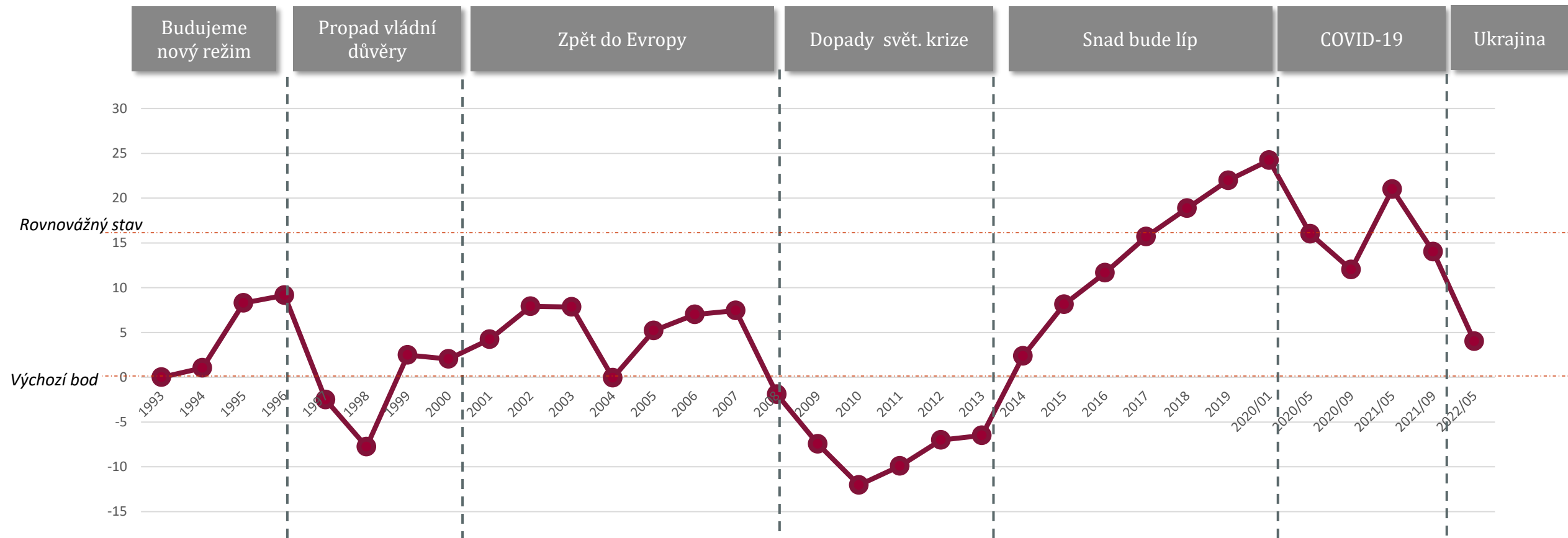
Očekávání do budoucna

Podobně jako u ekonomického hodnocení situace domácnosti, je i u očekávání celkového budoucího vývoje patrný značný pesimismus jasně pozorovatelný na nárůstu lidí vyhlížejících následujících 12 měsíců s obavami či nejistotou oproti poslednímu měření v září 2021.

Finanční situace českých domácností

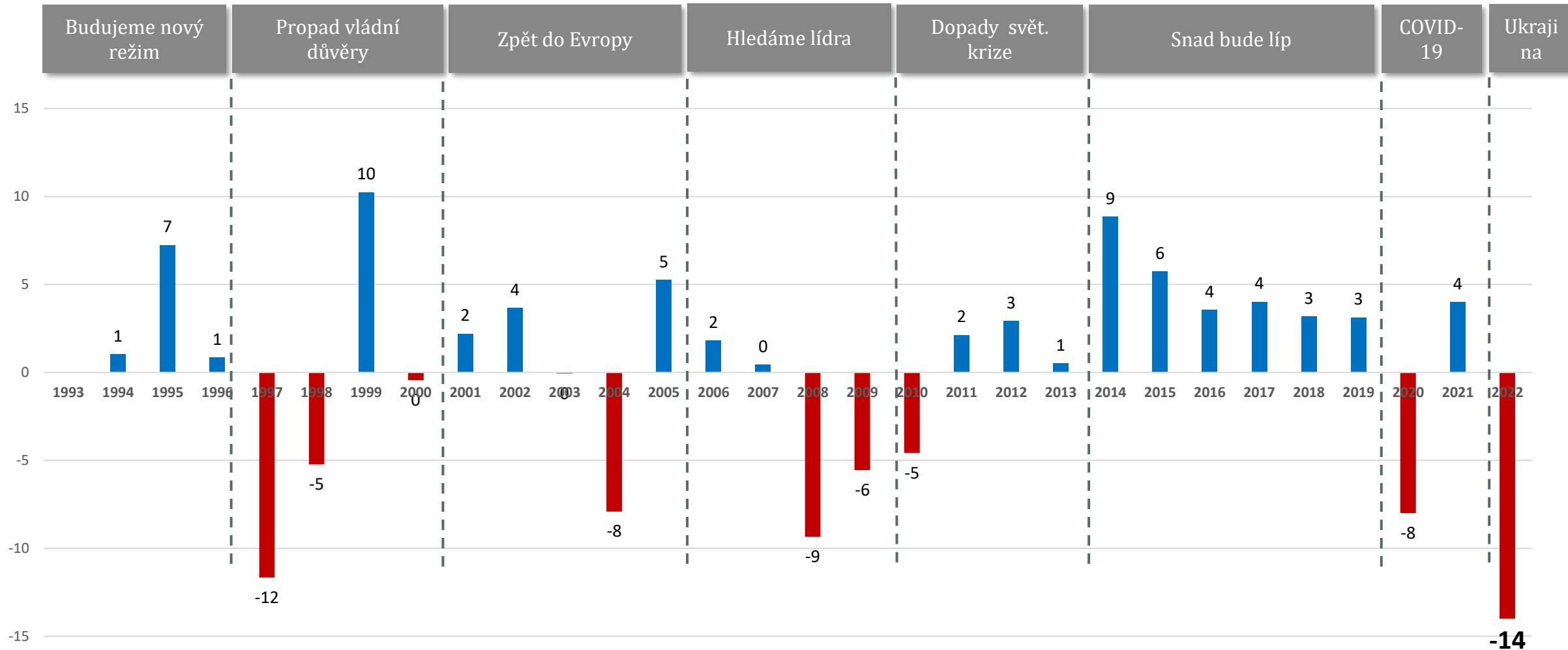
Index finanční situace domácnosti

Zdroj: TRENDY 1993 -2022

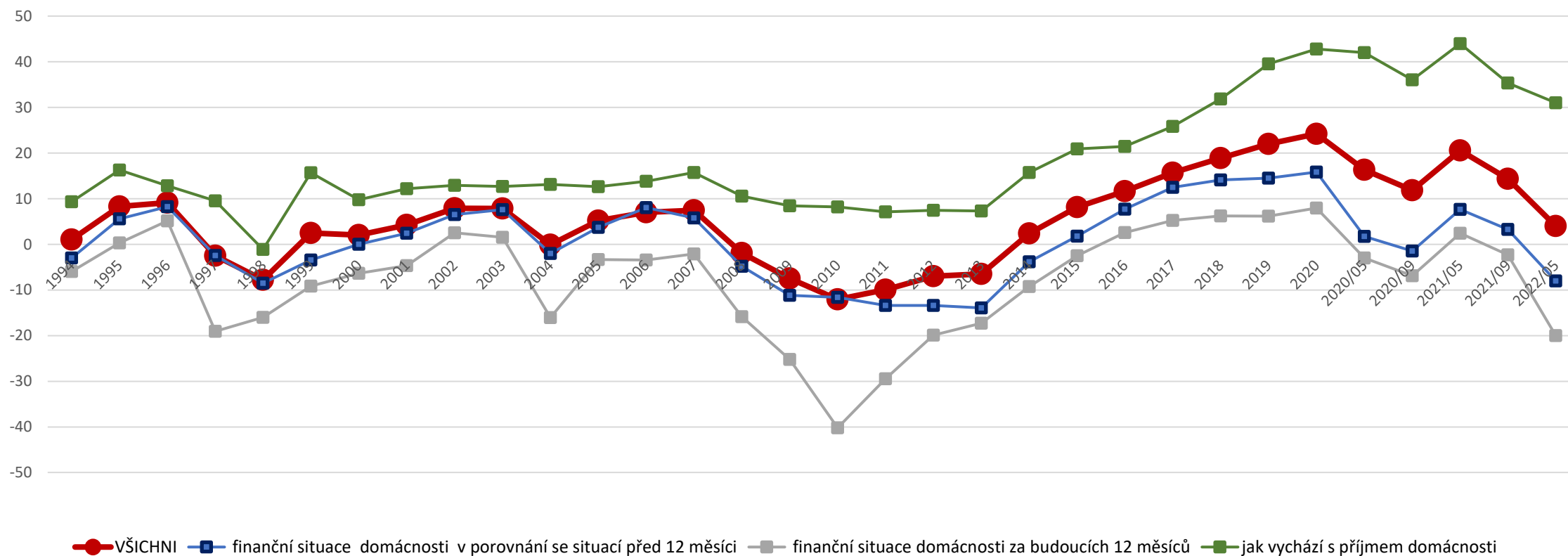

Index finanční situace domácnosti – meziroční změny

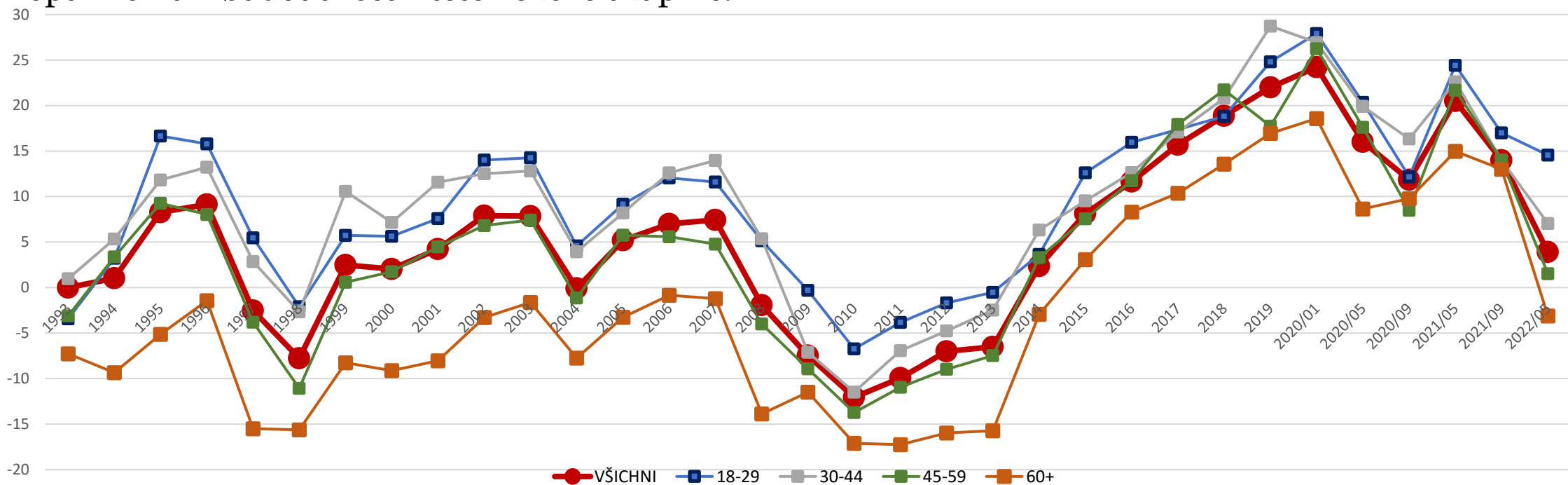
Dílčí ukazatele indexu

Pokračující propad indexu finanční situace domácností je způsobem poklesem ve všech jeho komponentech. Pokles je tažený především skepsí vůči výhledu do budoucích dvanácti měsíců. A rovněž, byť v menším míře, také srovnáním současného stavu finanční situace domácnosti s předchozími dvanácti měsíci.

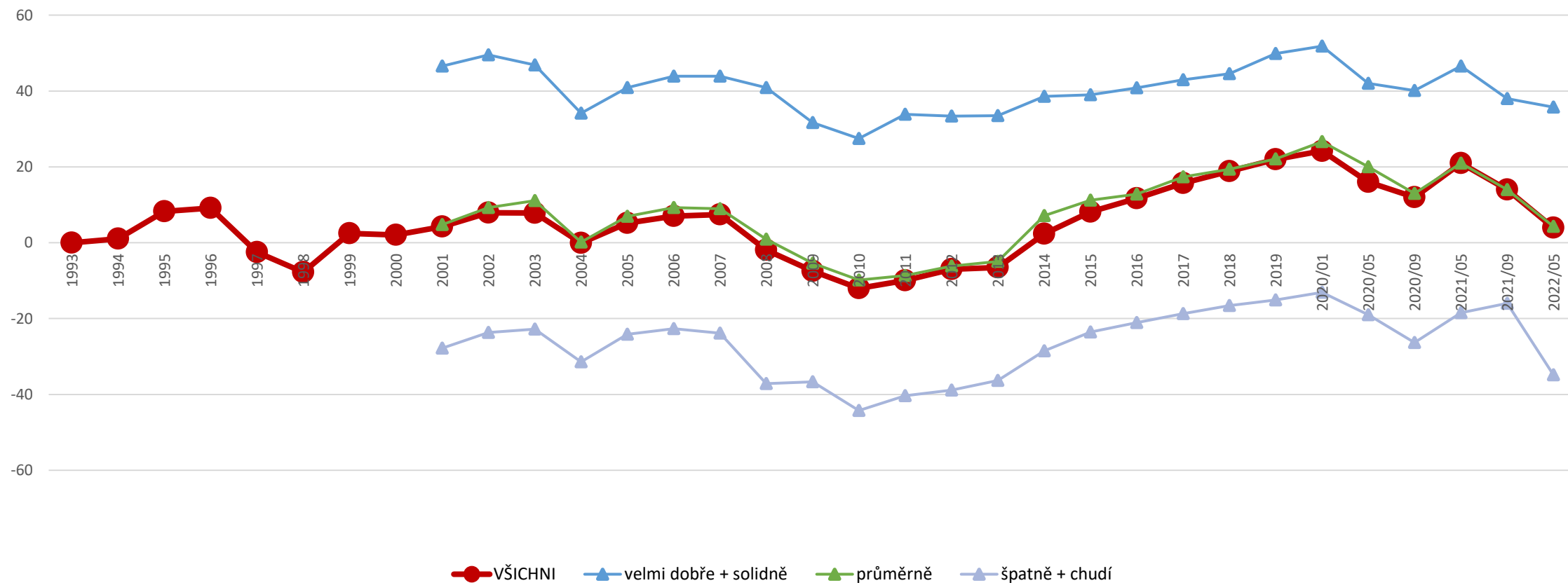
Index – podle věku

Po předchozím zhoršení indexu finanční situace napříč všemi věkovými kategoriemi tato sestupná tendence nadále pokračuje. Nejvýrazněji se opět projevuje mezi občany staršími 60 let. Ti po celou dobu měření dosahují setrvale nejnižších hodnot oproti mladším věkovým skupinám. V současnosti je jejich hodnocení finanční situace na nejnižší úrovni od roku 2014. Druhý největší propad je patrný mezi lidmi ve věku 45-59 let. Naopak k nejmenší změně došlo u lidí ve věku 18-29 let, což odpovídá dlouhodobě nejvyšší míře optimismu v budoucnost v této věkové skupině.

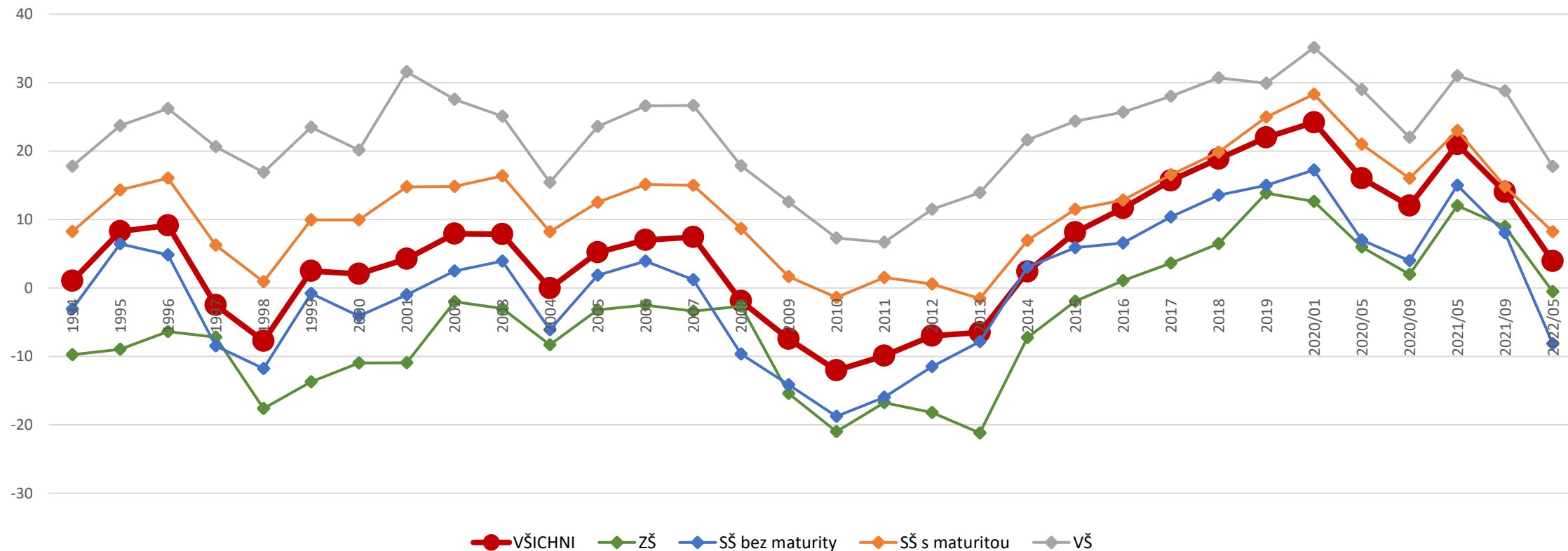
Index – podle materiálního zajištění

Pokles indexu je patrný mezi všemi skupinami, výjimkou jsou lidé velmi dobře nebo solidně zajištění, u nichž se hodnocení situace v porovnání s předchozím obdobím téměř nezměnilo. Po téměř dvou letech vzestupné tendence hodnocení situace mezi hůře zaopatřenými obyvateli mezi nimi opět dochází k propadu indexu, který je prudší nežli během pandemie COVID-19.

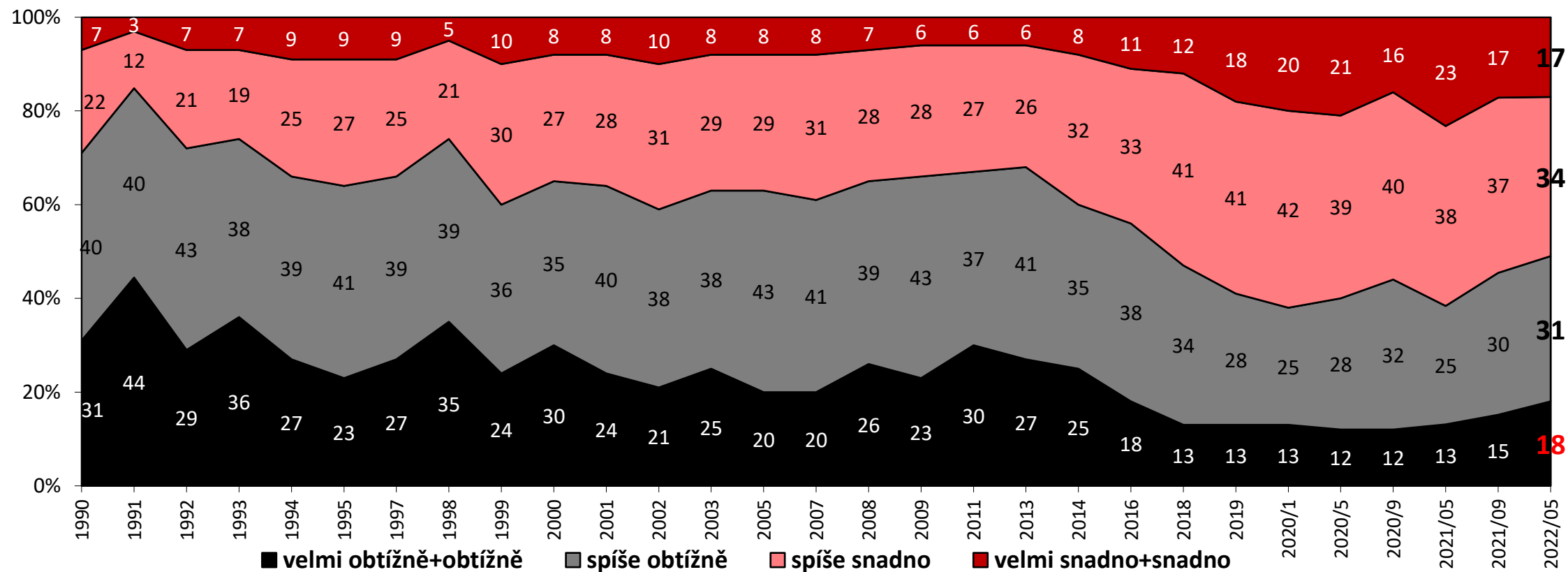

Index – podle vzdělání

Zhoršení hodnocení vlastní finanční situace je patrné napříč všemi vzdělanostními skupinami. Platí, že s vyšším vzděláním roste hodnota indexu finanční situace domácnosti. Ve srovnání s loňským zářím ovšem došlo k výraznějšímu zhoršení vnímání situace i mezi skupinou vysokoškolsky vzdělaných lidí. Zdaleka však nedosahuje hodnot propadu v období finanční krize. Vůbec k největšímu poklesu došlo u lidí se středoškolským vzděláním bez maturity, kteří svým negativním hodnocením v současnosti předčí obyvatele se základním vzděláním.

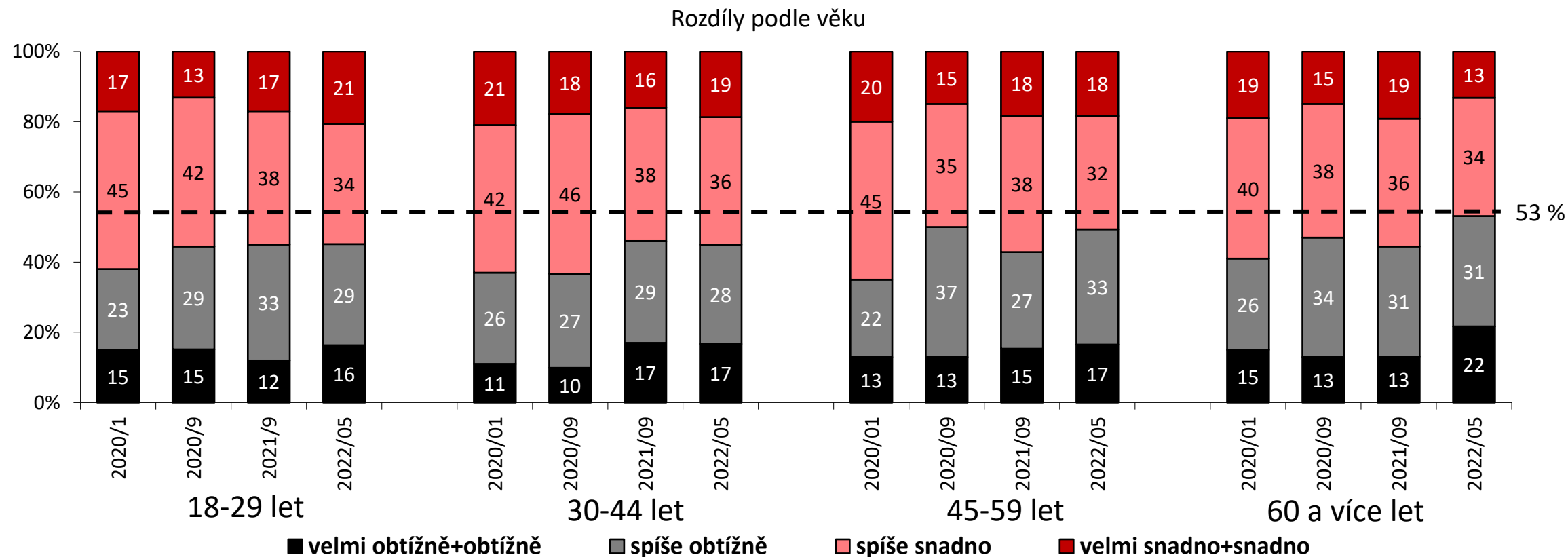

Zatím se příliš nemění podíl domácností, které mají problém vyjít s příjmy

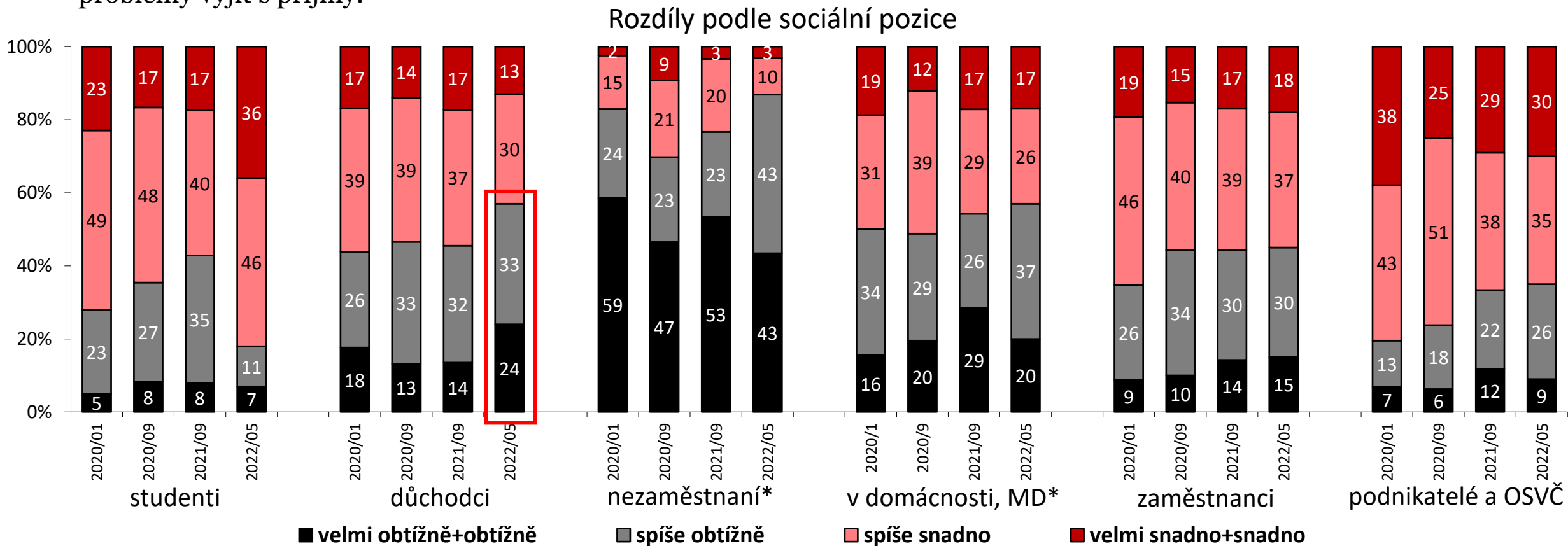
Schopnost vyjít s příjmem podle věku

Více než polovina (53 %) lidí starších 60 let má nyní problémy vyjít s příjmem své domácnosti. Ubylo mezi nimi domácností vycházejících s příjmy bez problémů, a naopak je mezi nimi nejvíce těch, co s financemi vycházejí velmi obtížně. V obdobné situaci se nachází skupina obyvatel mezi 45 a 59 lety. K nejmenším změnám oproti září 2021 naopak došlo u občanů do 44 let věku.

Schopnost vyjít s příjmem podle sociální pozice

Stále platí, že mezi nejohroženější skupiny patří lidé nezaměstnaní, v domácnosti a důchodci. Právě mezi důchodci je alarmující nárůst domácností, které mají problém vyjít s příjmy, obzvláště ve srovnání s pandemickým obdobím. Oproti poslednímu měření v září 2021 se prudce propadl podíl studentů, kteří měli problémy vyjít s příjmy.

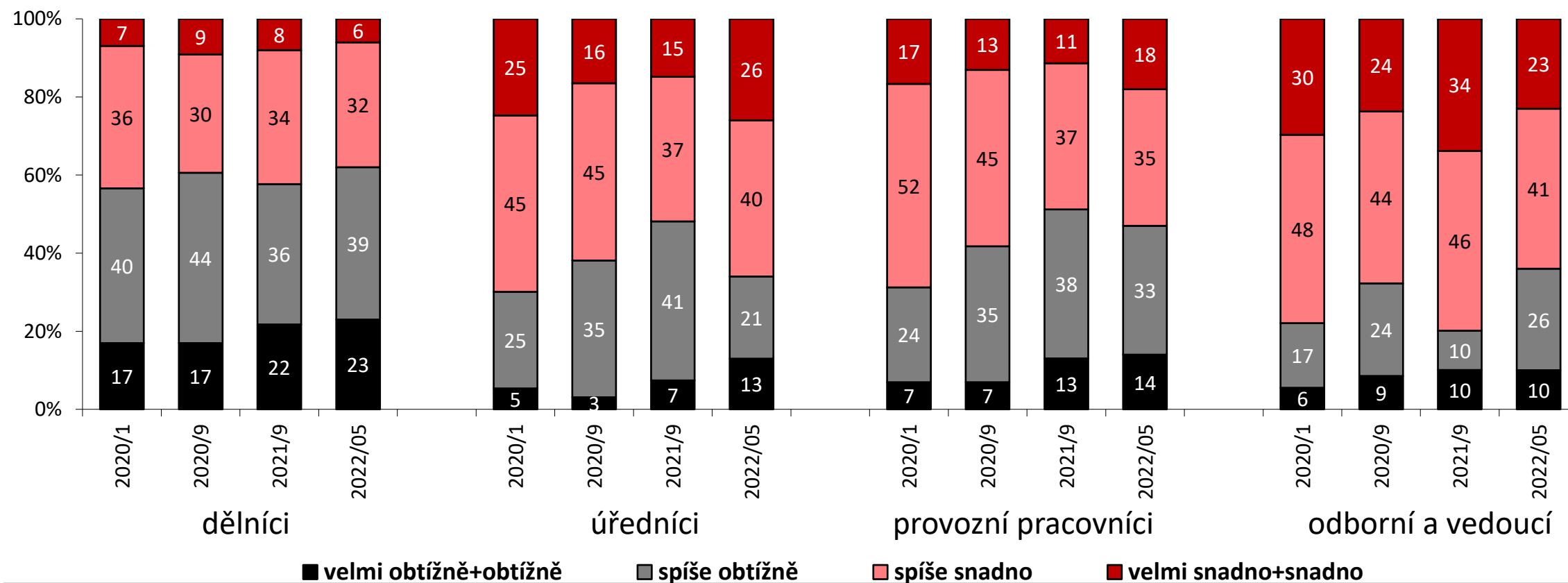
* Údaje pro nezaměstnané a osoby v domácnosti jsou vzhledem k nízkým počtům respondentů pouze orientační.

Schopnost vyjít s příjmem mezi zaměstnanci

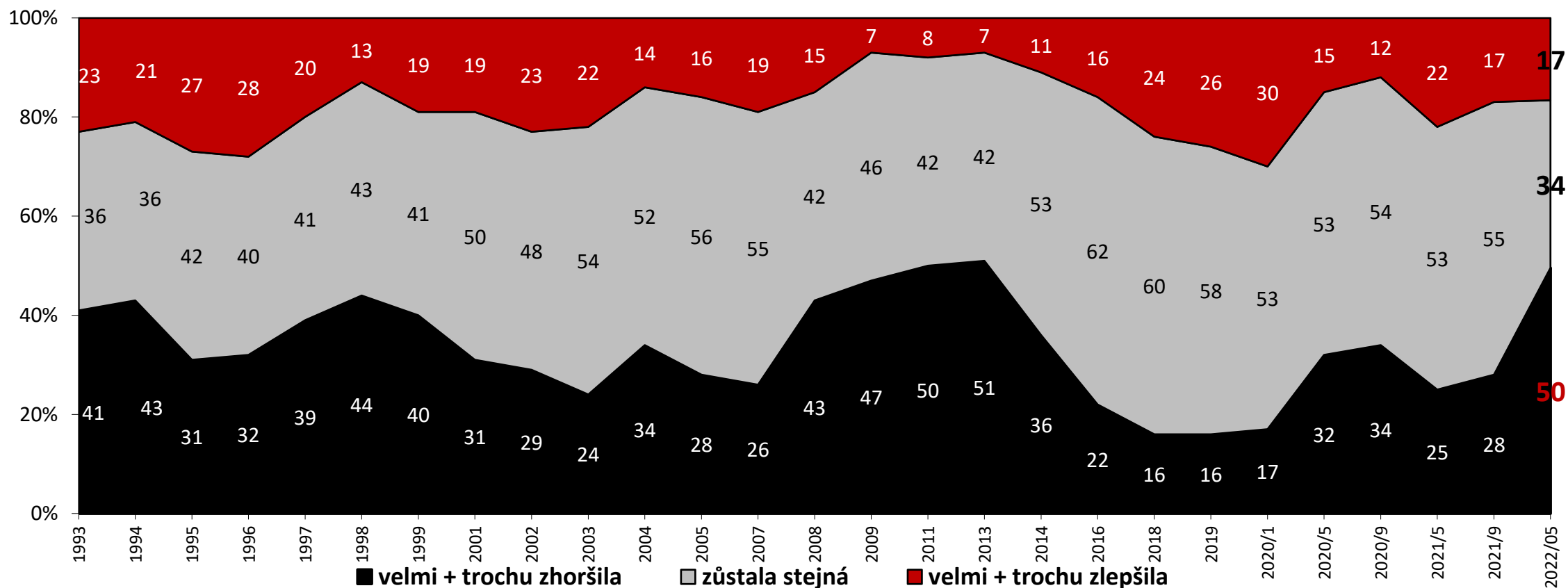
Téměř dvě třetiny (62 %) zaměstnanců z řad dělníků vykazuje problémy vyjít se současným příjmem domácnosti. Oproti loňskému září poklesl tento podíl mezi úředníky, naopak se téměř zdvojnásobil podíl odborných a vedoucích pracovníků, kteří mají problémy vyjít se současnými příjmy.

Rozdíly podle zaměstnanecké pozice (pouze zaměstnanci, n=544)

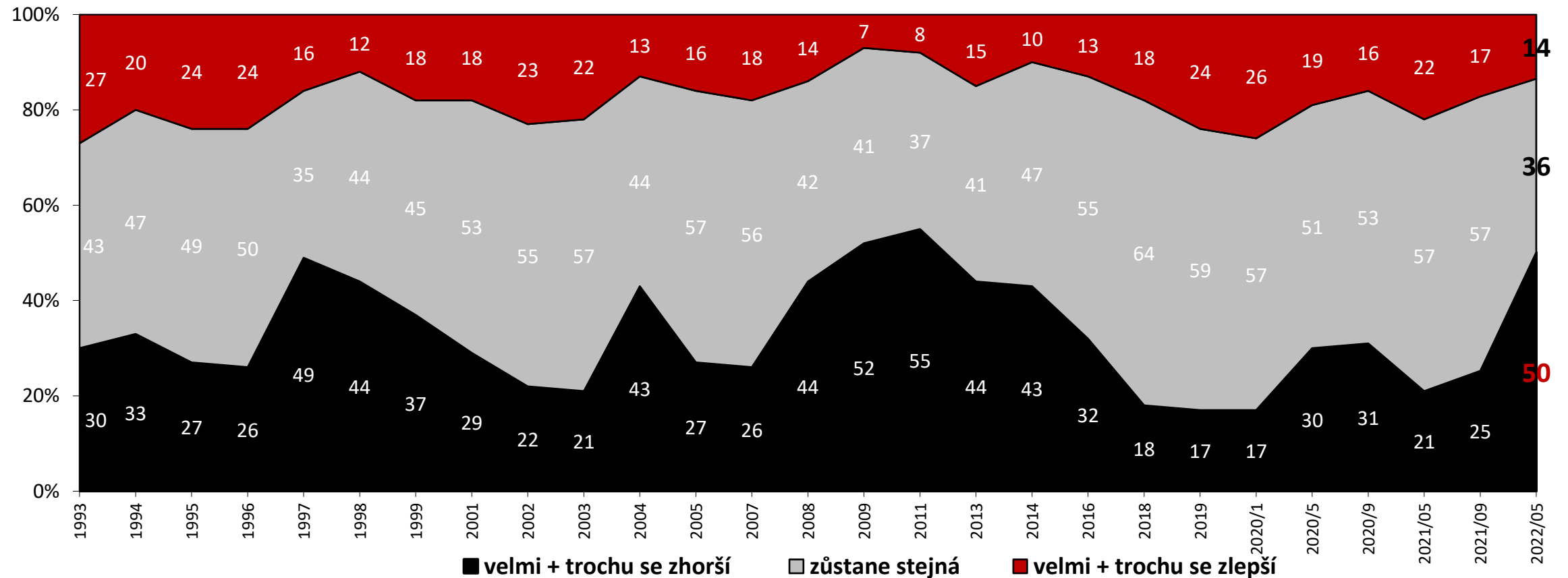
Srovnání finanční situace domácnosti s loňským rokem

Polovina domácností vidí svou současnou finanční situaci v porovnání s předchozími 12 měsíci jako horší. Tento pesimismus je srovnatelný s obdobím ekonomické krize. Snížil se však podíl domácností vnímající svou finanční situaci jako srovnatelnou s loňským rokem. Beze změny pak zůstal podíl domácností, které si podle svého úsudku oproti předchozímu období polepšily.

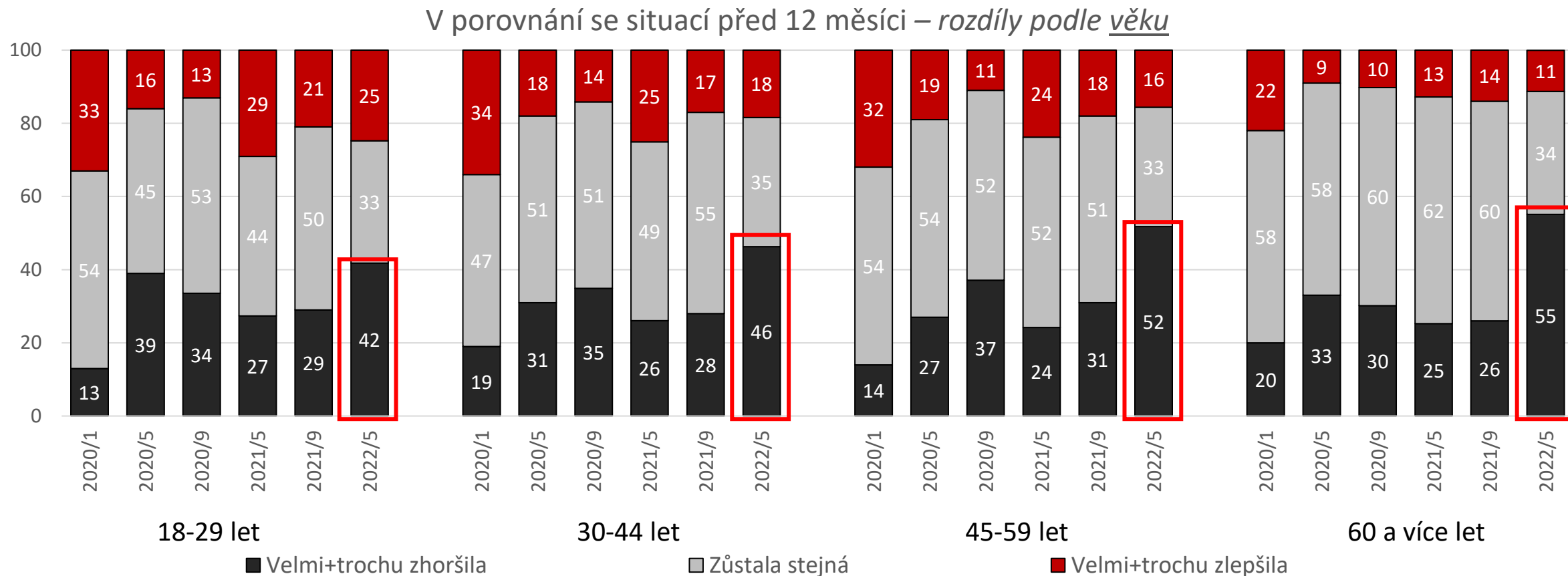
Výhled do budoucna

Oproti zářijovému hodnocení o polovinu narostla skupina domácností skeptických k budoucím dvanácti měsícům. Naopak ubylo domácností očekávajících zlepšení své situace, a rovněž těch, co předpokládají, že se jejich finanční situace do budoucna nezmění.

Hodnocení finanční situace domácností za poslední rok

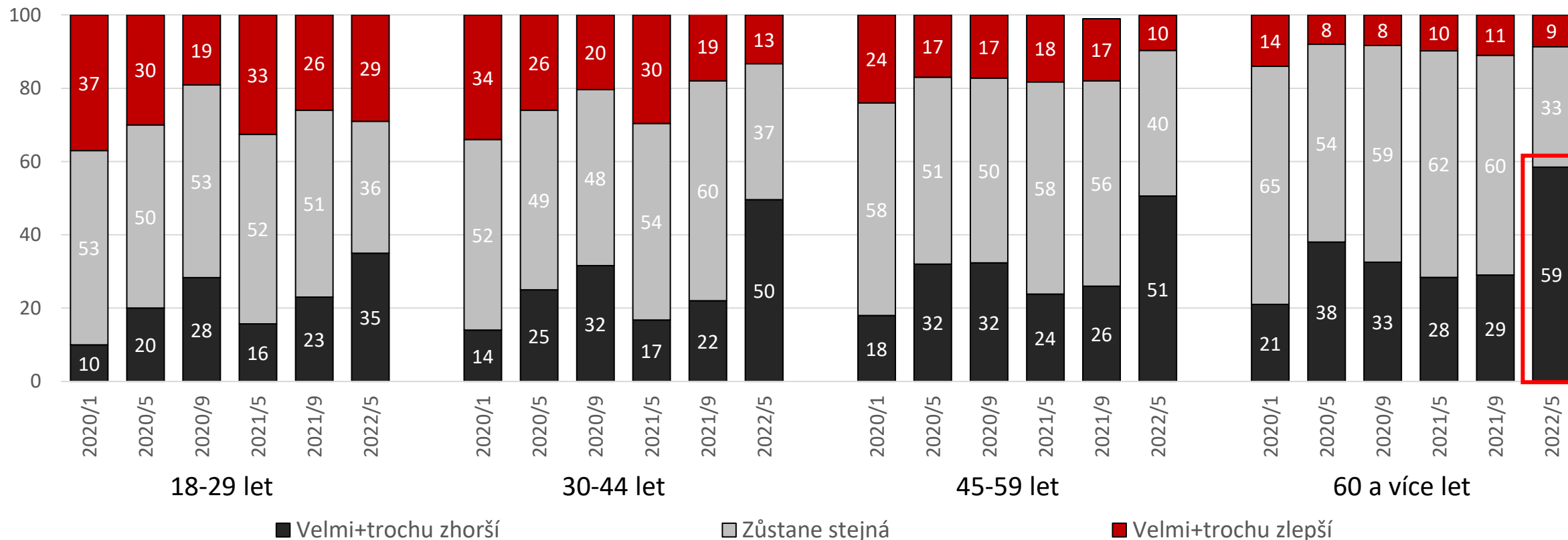
Napříč všemi věkovými skupinami obyvatel je patrný prudký nárůst těch, kdo indikují, že se finanční situace jejich domácnosti zhoršila oproti situaci před 12 měsíci – mezi obyvateli nad 60 let věku je to celých 55 %.

Odhad finanční situace za 12 měsíců

Při otázce na odhad finanční situace za budoucích 12 měsíců platí, že čím mladší člověk je, tím optimističtější jeho výhled do budoucna. Opět alarmující je, že 59 % obyvatel nad 60 let věku očekává další zhoršení finanční situace v blízké budoucnosti.

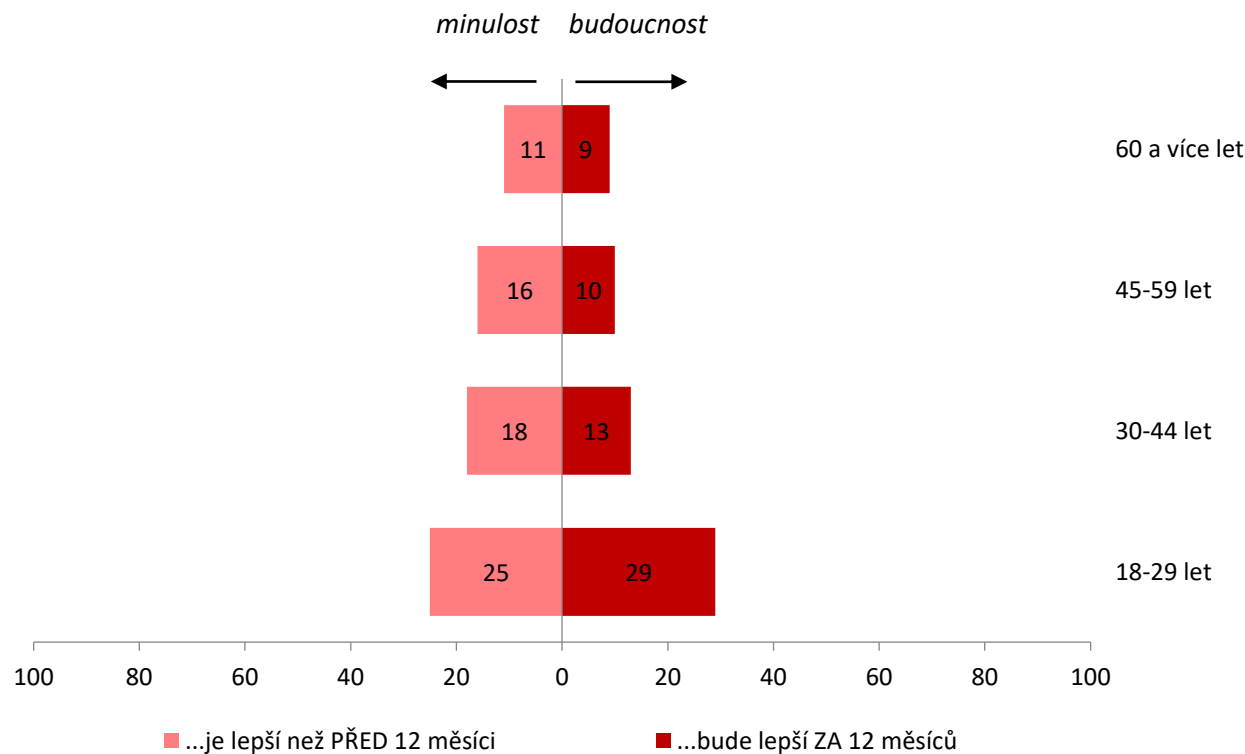
Za budoucích 12 měsíců – rozdíly podle věku

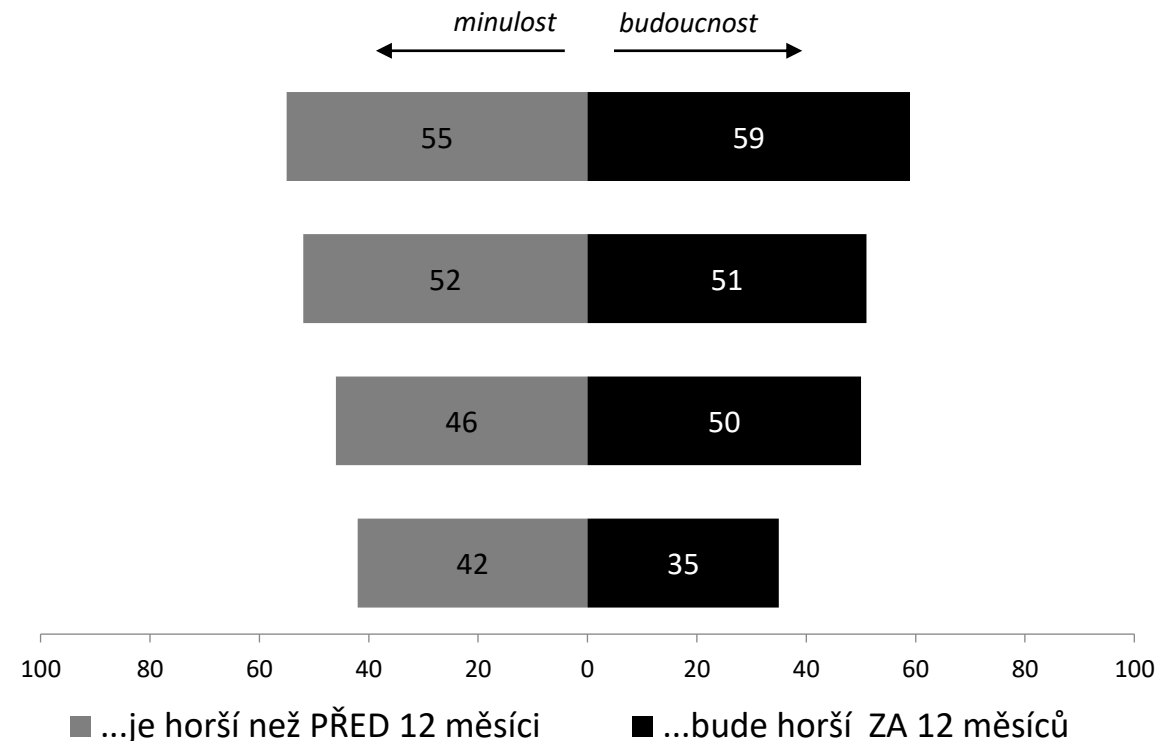
Odhad finanční situace za 12 měsíců

Detailní pohled na srovnání s minulým rokem a výhled do budoucna přes věkové kategorie obyvatel jen podtrhuje věkovou podmíněnost optimismu ohledně finanční situace domácností. Mladí lidé do 29 let věku mají častěji za to, že jejich situace se zlepšila a zároveň jsou méně skeptičtí ohledně budoucího vývoje než starší věkové kohorty.

Myslíte, že finanční situace Vaší domácnosti...

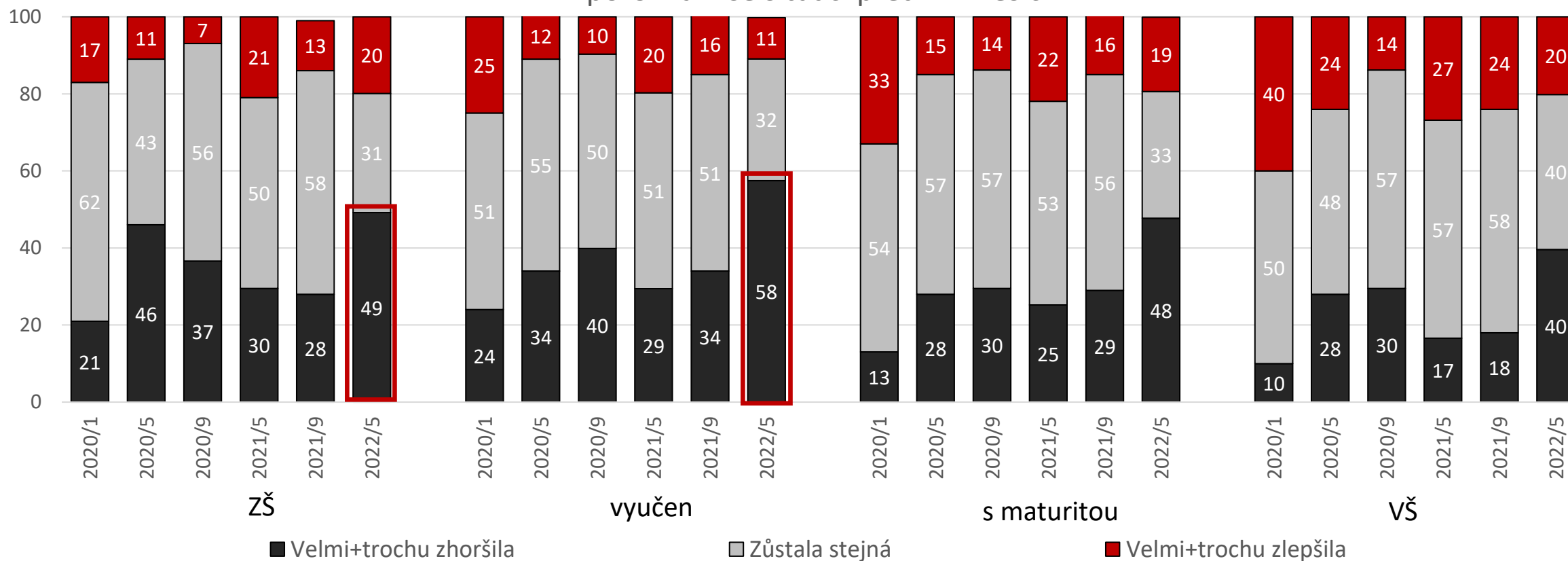
Myslíte, že finanční situace Vaší domácnosti...

Hodnocení vývoje finanční situace dle vzdělání

Dělení dle vzdělání ukazuje, že se finanční situace lidí napříč všemi vzdělanostními skupinami v posledním roce zhoršila. Nejhůře zasaženy byly domácnosti obyvatel vyučených a se středoškolským vzděláním bez maturity. Zásah domácností vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nebyl o mnoho menší nežli u ostatních vzdělanostních skupin.

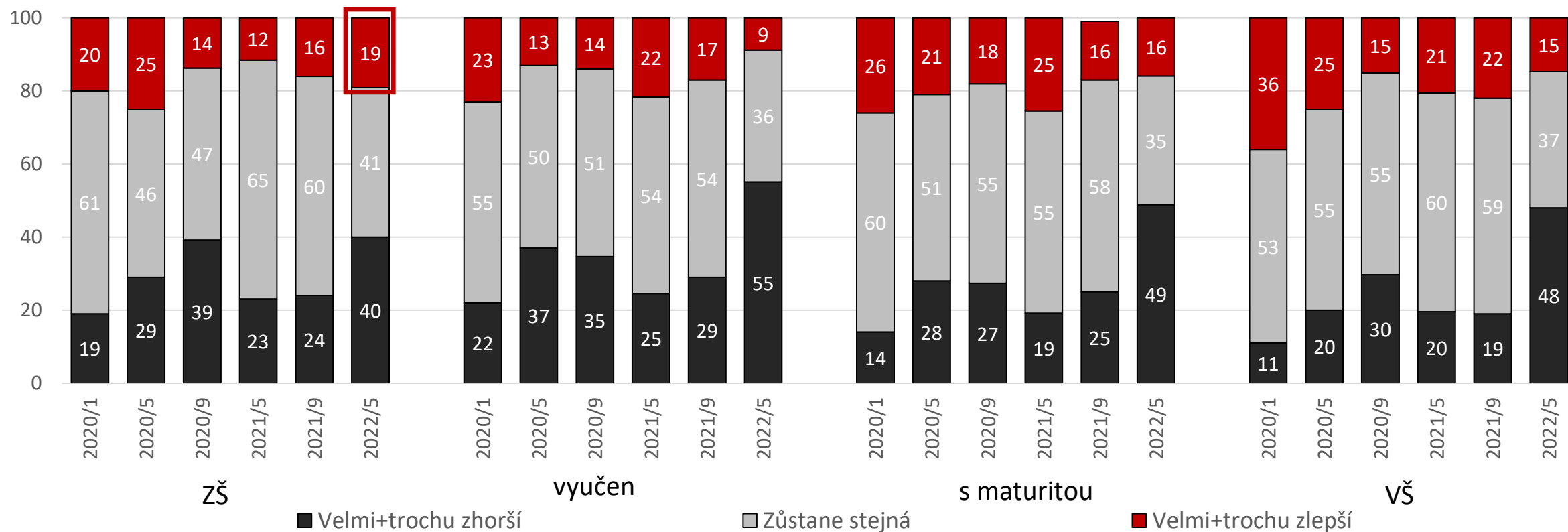
Finanční situace domácnosti – rozdíly podle vzdělání
V porovnání se situací před 12 měsíci

Hodnocení vývoje finanční situace dle vzdělání

Ani v predikci situace domácnosti za 12 měsíců nejsou velké rozdíly dle vzdělání. Zajímavé je, že důvěra ve zlepšení situace je nejsilnější mezi obyvateli se základním vzděláním (19 %).

Finanční situace domácnosti – rozdíly podle vzdělání
Za budoucích 12 měsíců

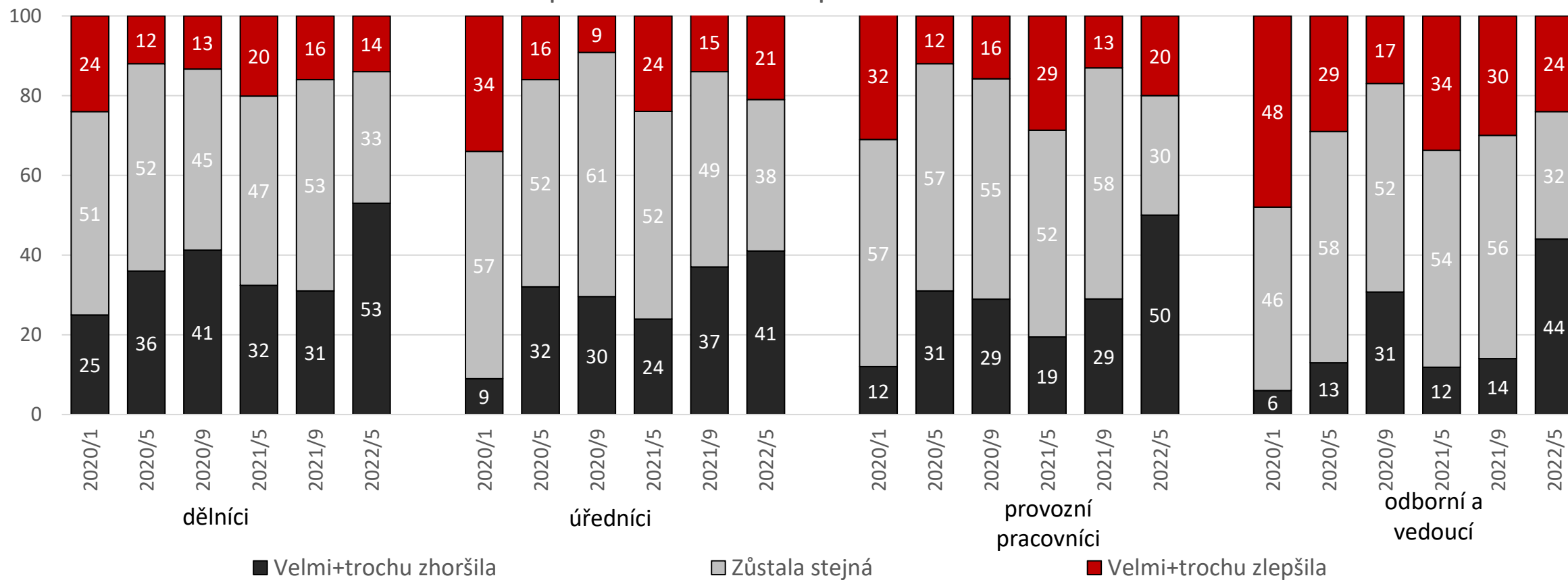

Hodnocení vývoje finanční situace dle zaměstnání

Finanční situace domácnosti – rozdíly podle zaměstnanecké pozice

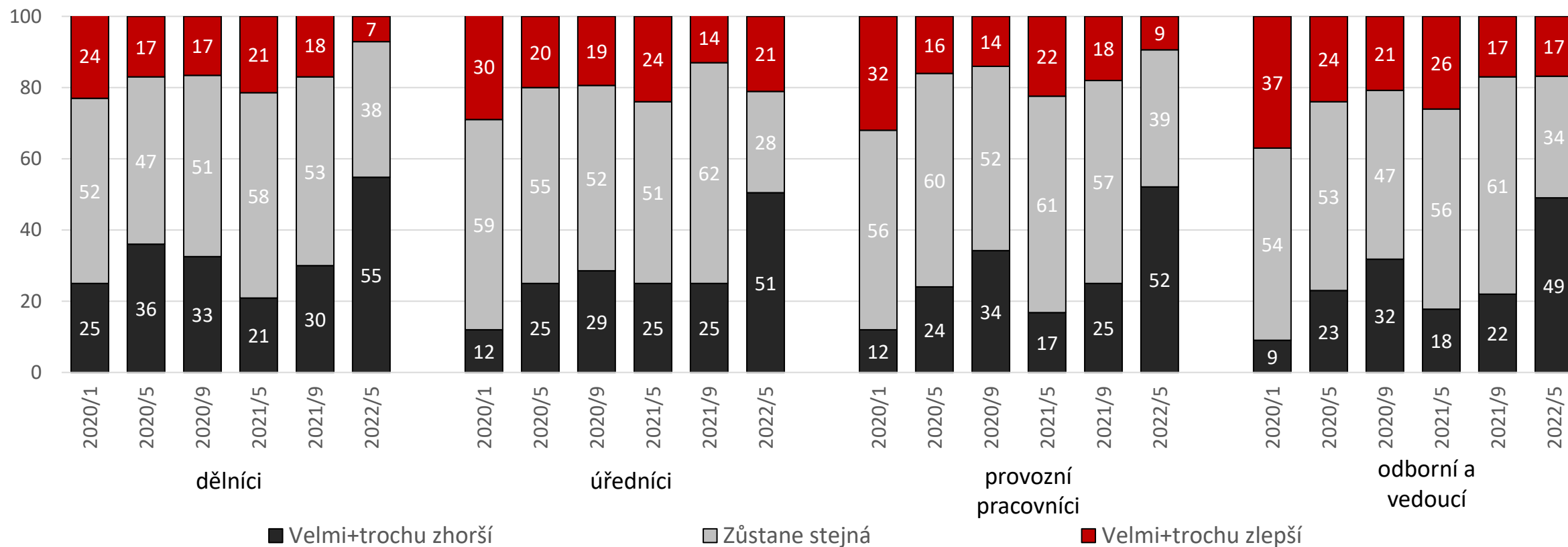
V porovnání se situací před 12 měsíci

Hodnocení vývoje finanční situace dle zaměstnání

Finanční situace domácnosti – rozdíly podle zaměstnanecké pozice

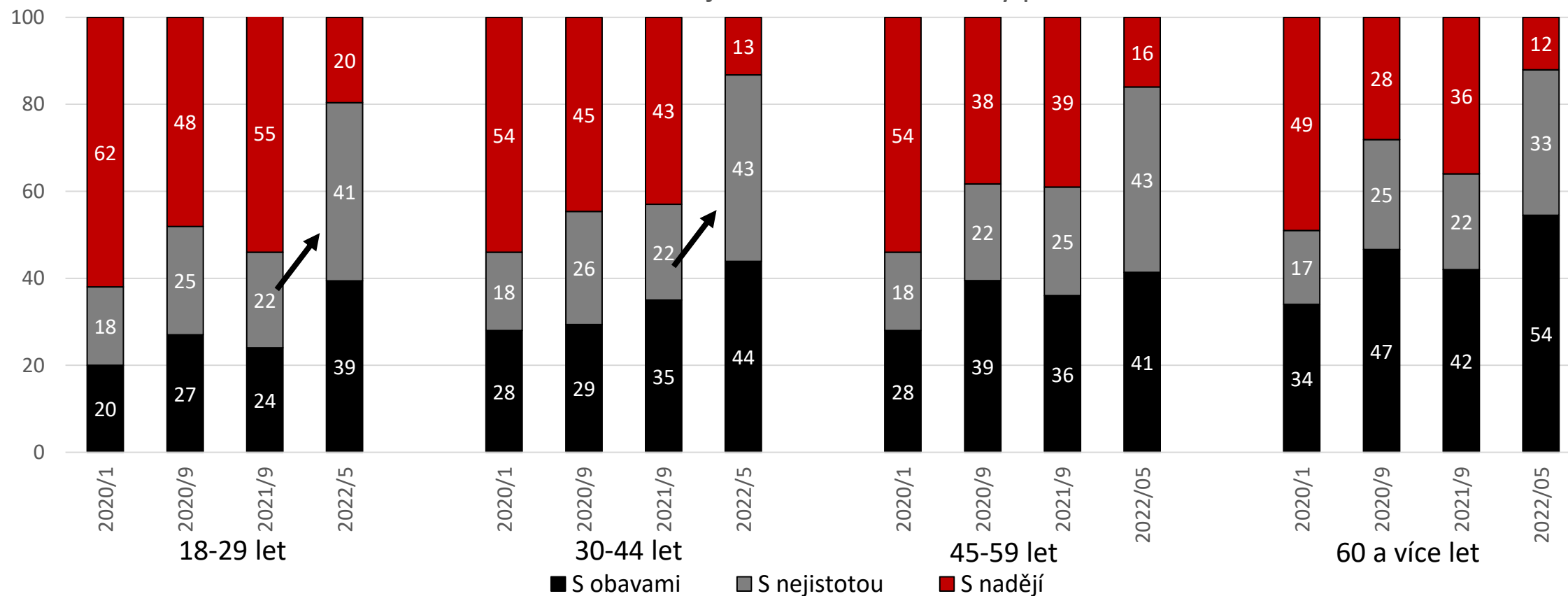
Za budoucích 12 měsíců

Očekávání do budoucna

Předchozí optimistický výhled tažený mladší věkovou skupinou nahradil pesimismus. Napříč všemi věkovými skupinami narostla míra obav z budoucího vývoje, především pak u lidí starších 60 let. Nejprudší nárůst obav z budoucnosti oproti podzimu 2021 pak zaznamenali obyvatelé mladší 45 let.

Očekávání od nadcházejících 12 měsíců - rozdíly podle věku

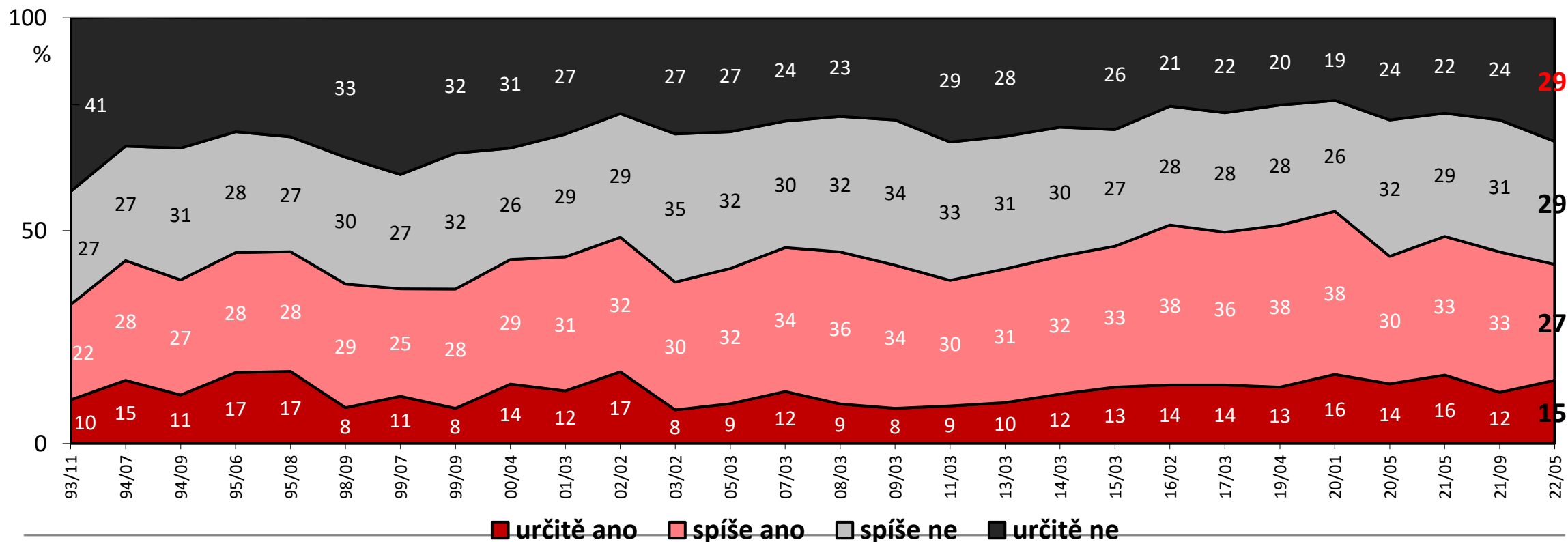

Časové řady vybraných ekonomických indikátorů

Úspěšnost spoření – oslabená schopnost spořit

Celých 58 % obyvatel indikuje neschopnost generovat úspory v posledních třech měsících.

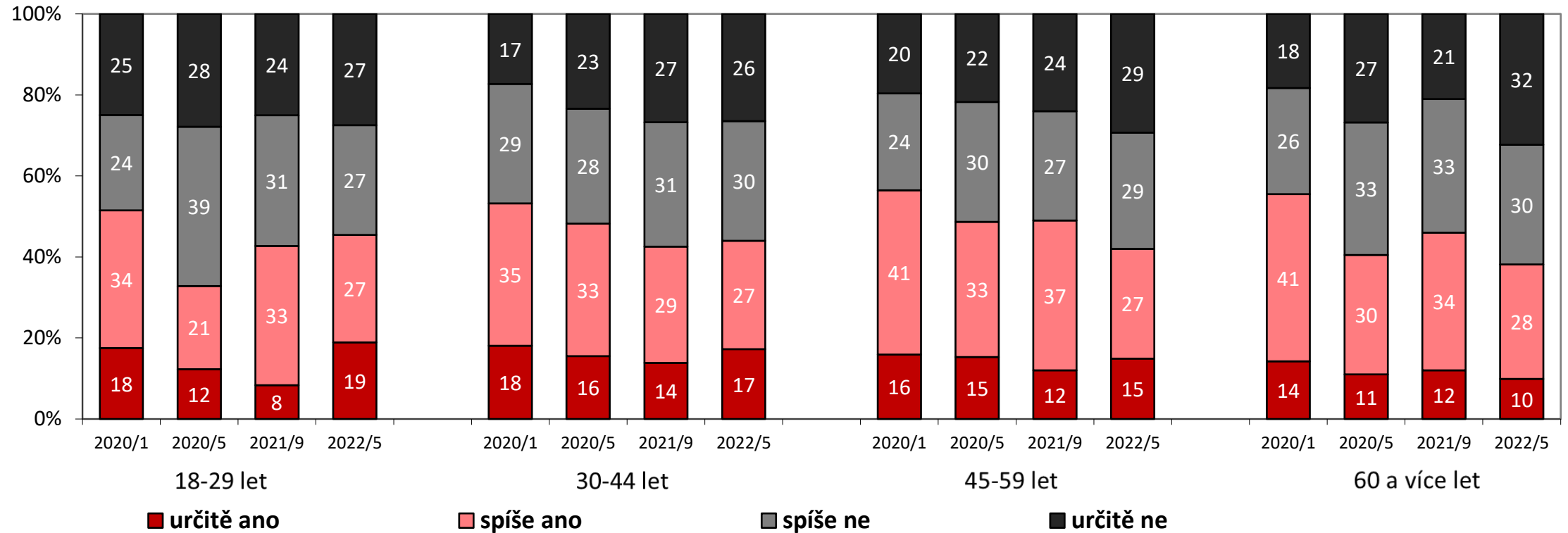
„Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?“

Úspěšnost spoření – dle věku

Omezené možnosti spoření přetrvávají ve všech věkových skupinách.

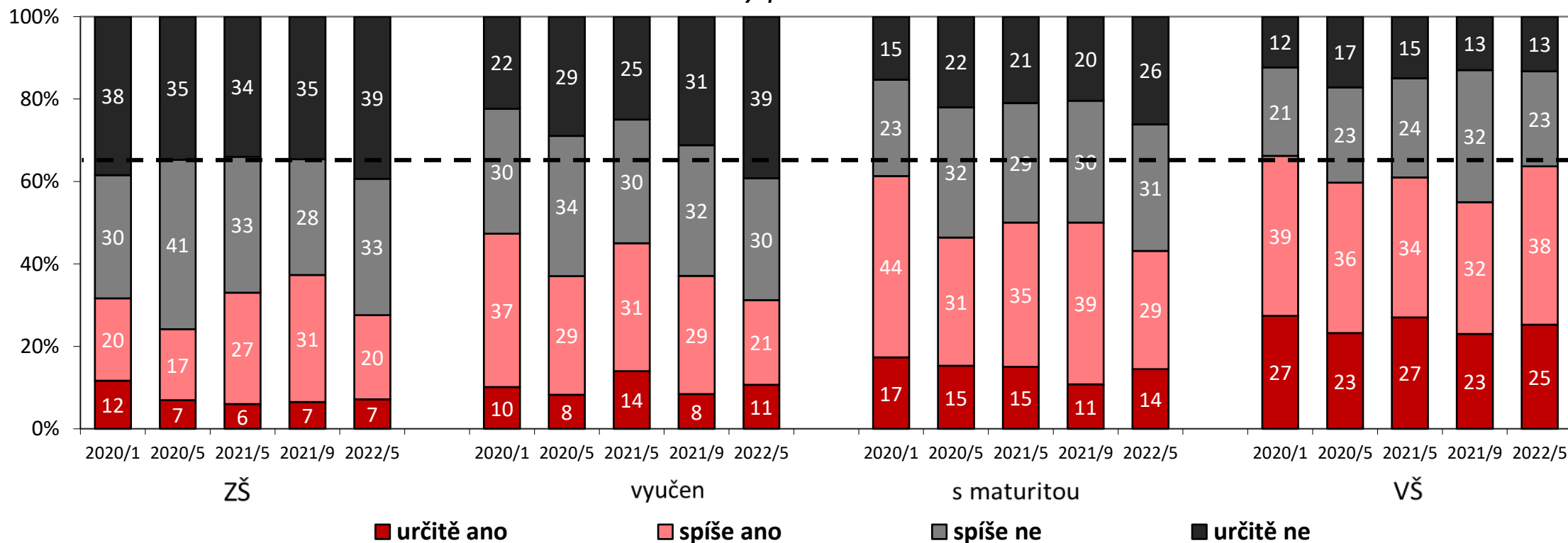
„Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?“
rozdíly podle věku

Úspěšnost spoření – dle vzdělání

Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé vykazují výrazně vyšší schopnost tvořit finanční rezervy v posledních třech měsících nežli zbytek společnosti – 63 % z nich bylo schopno něco uspořit.

„Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?“
Rozdíly podle vzdělání

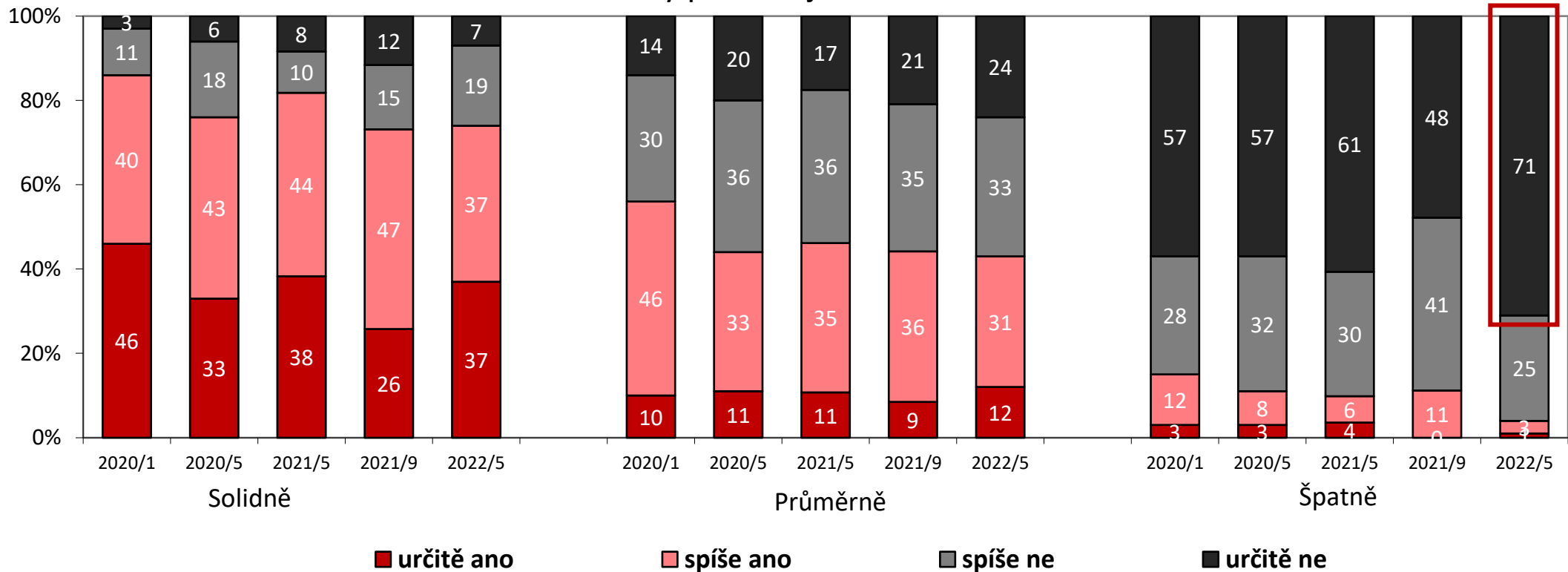

Úspěšnost spoření – dle materiálního zajištění

Pohled na schopnost tvořit úspory dle materiálního zajištění domácnosti potvrzuje, že čím horší zajištění domácnosti je, tím obtížněji její členové generují finanční rezervy.

„Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?“

Rozdíly podle zajištění domácnosti

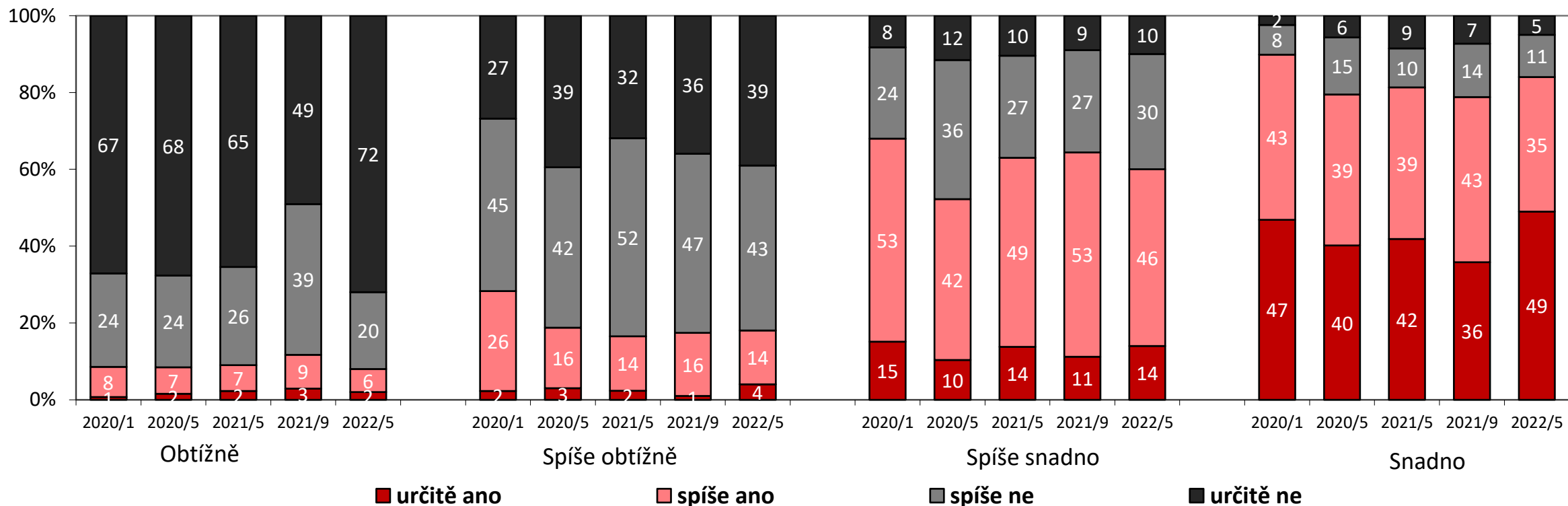

Úspěšnost spoření – podle schopnosti vyjít s příjmem

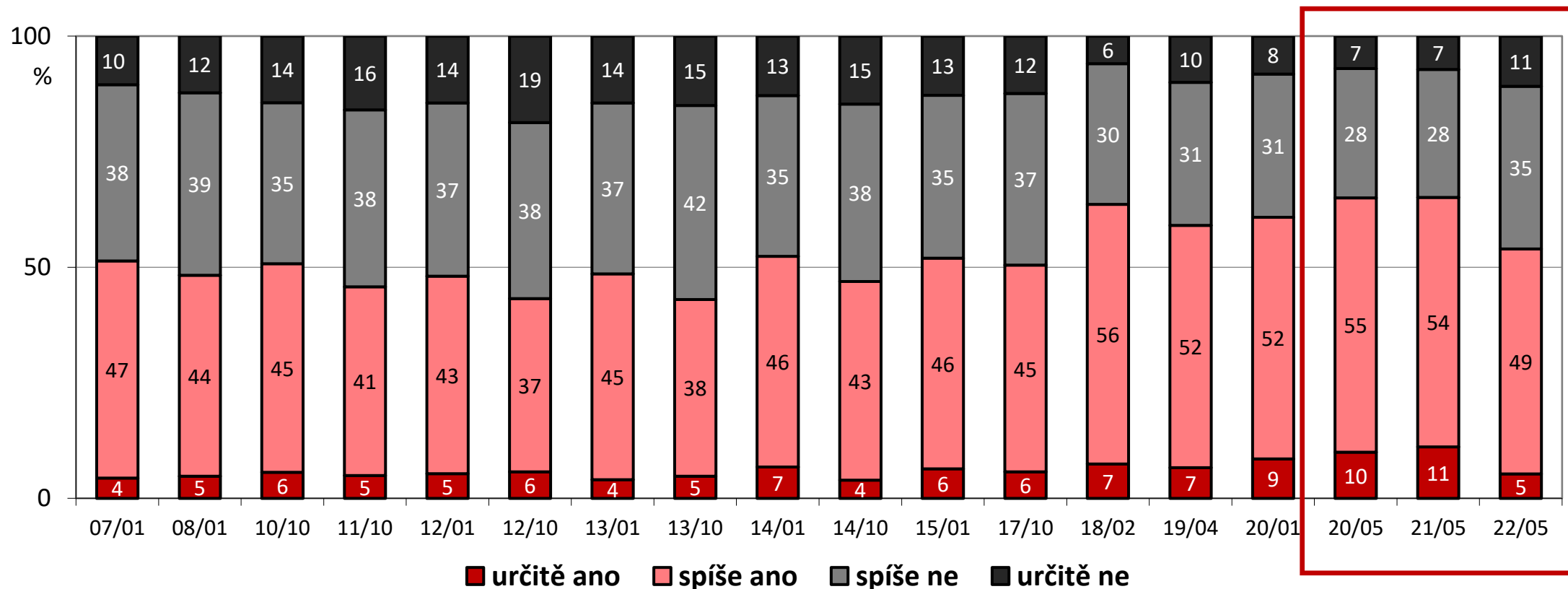
Podobný obrázek ukazují i rozdíly podle toho, jak lidé vycházejí s příjmem. Nejvíce oslabily možnosti lidí spíše obtížně vycházejících s příjmy. Naopak obyvatelé vycházející s příjmy snadno, mají mnohem menší problémy s generováním finančních úspor.

„Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?“
Rozdíly podle vycházení s příjmem

Finanční zajištění domácnosti

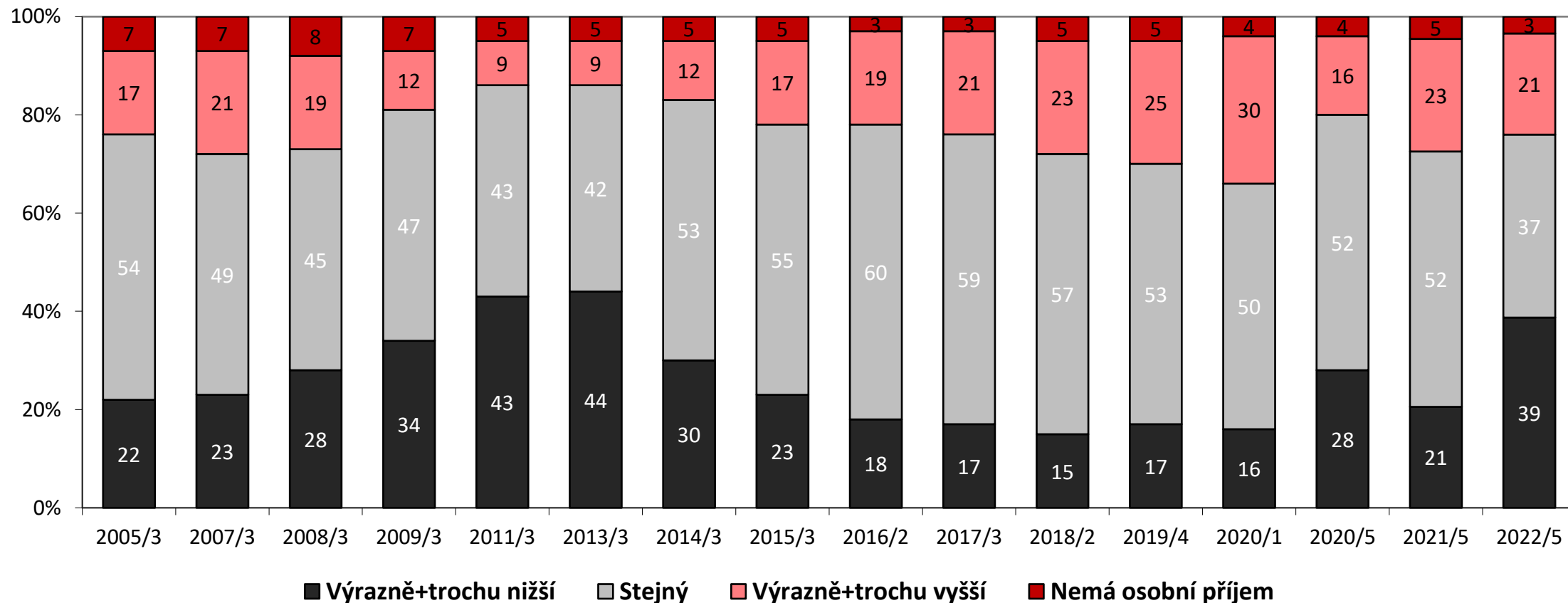
„Řekl(a) byste, že Vaše domácnost je poměrně dobře finančně zajištěna?“

Srovnání osobního příjmu s loňským rokem

Více než třetina obyvatel (39 %) uvádí, že jejich osobní příjem je výrazně nebo trochu nižší nežli před rokem. Podíl těch, jejichž příjem zůstal meziročně beze změny, je nejnižší od roku 2005 (37 %).

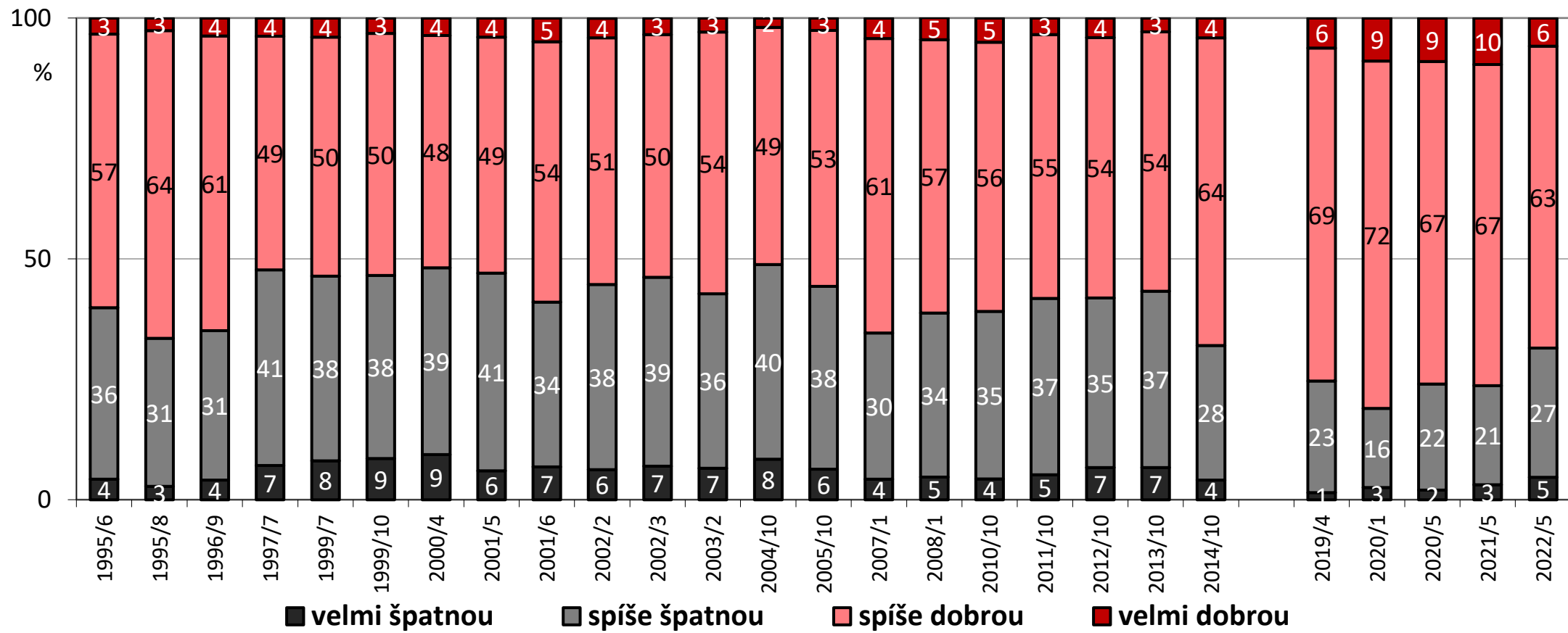
„Je Váš osobní příjem po zaplacení všech daní vyšší, stejný nebo nižší ve srovnání se stejným obdobím loňského roku?“

Životní úroveň domácnosti

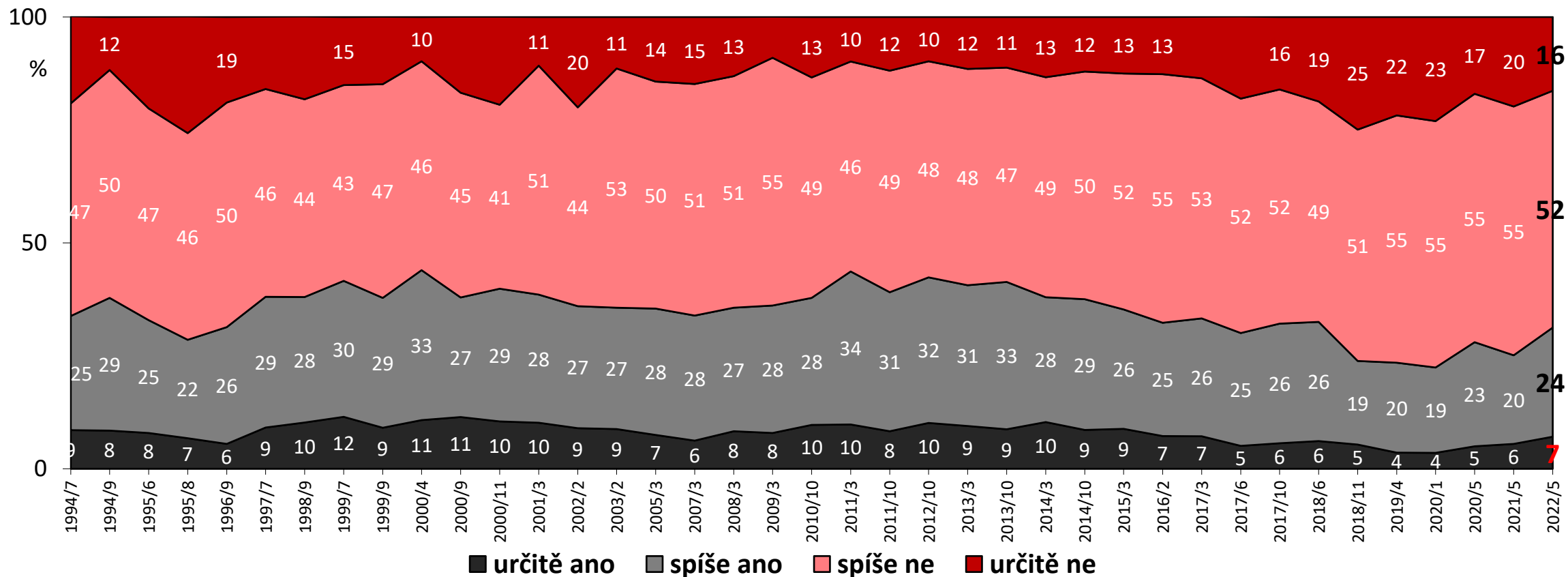
Třetina (32 %) českých domácností nyní považuje svou životní úroveň za špatnou, což představuje mírný nárůst proti období covidové pandemie.

„Považujete současnou životní úroveň Vaší domácnosti za:“

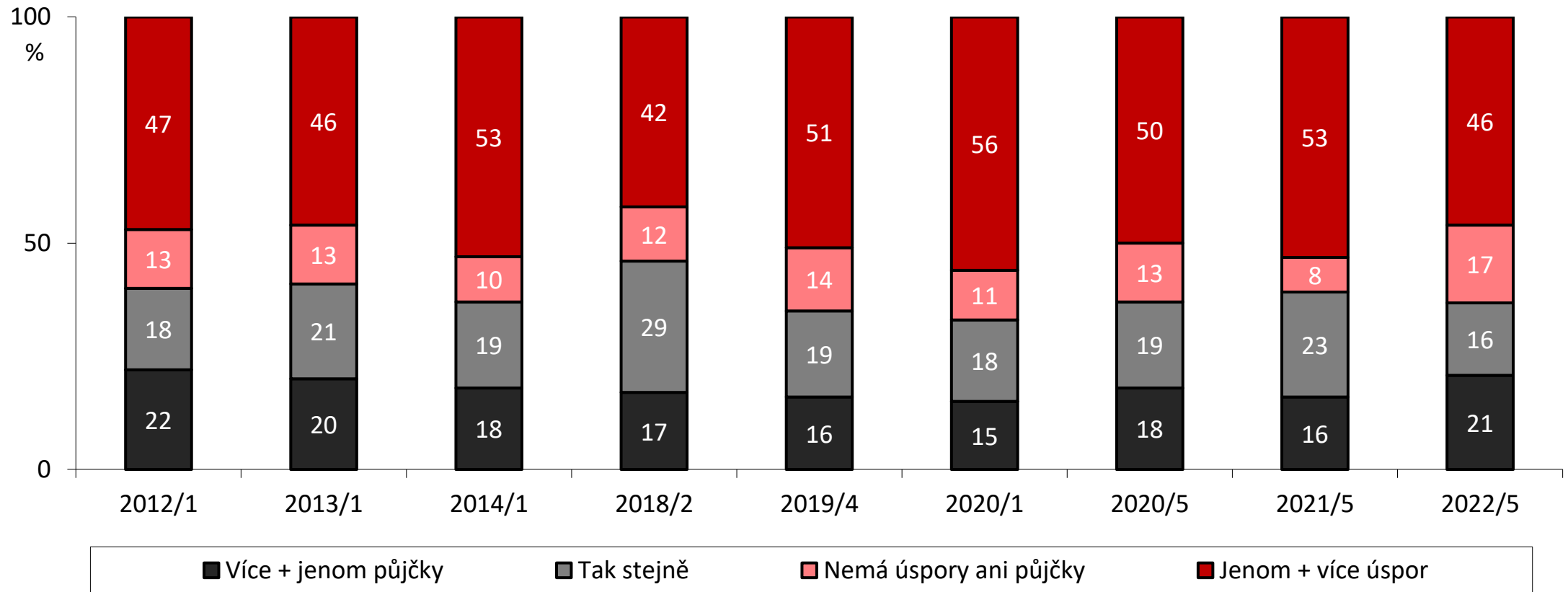
Pocit chudoby

„Máte pocit, že jste chudá rodina?“

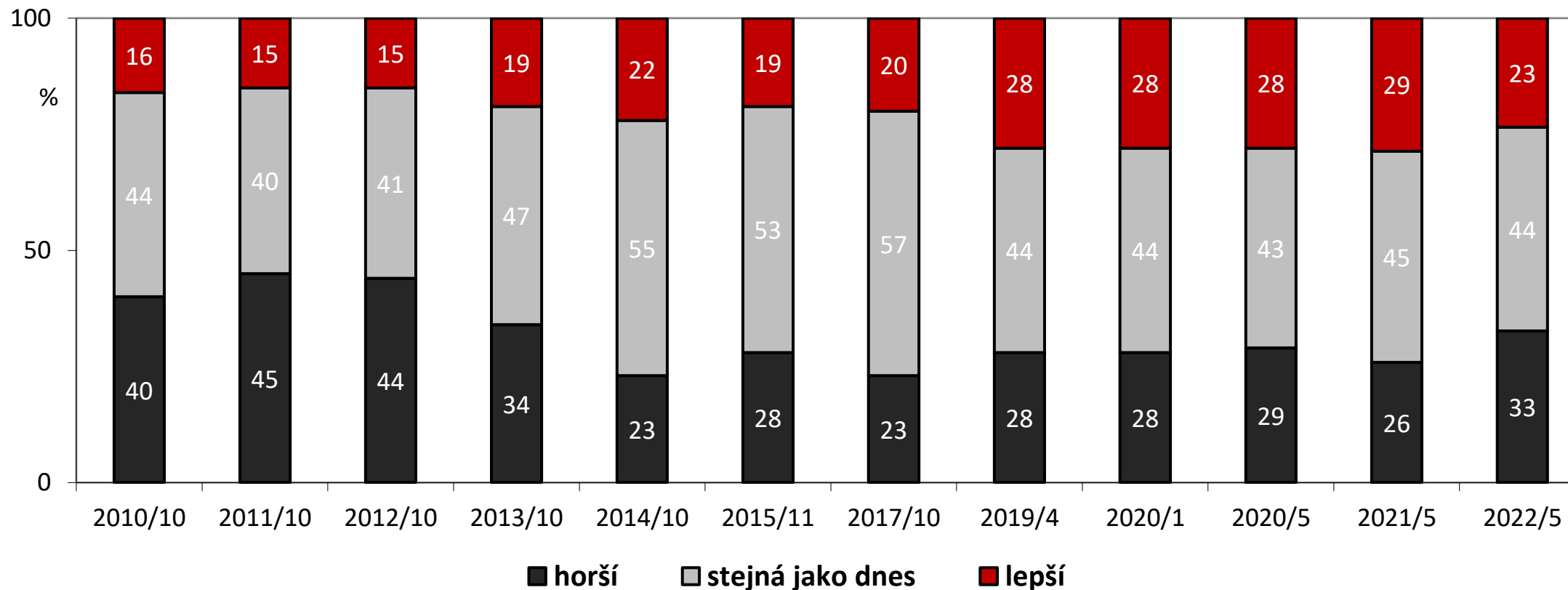
Úspory a půjčky domácnosti – jen malé změny

„Když na jedné straně sečtete všechny Vaše finanční úspory a na straně druhé všechny Vaše úvěry a půjčky, řekl(a) byste, že máte celkově více úspor nebo půjček?“

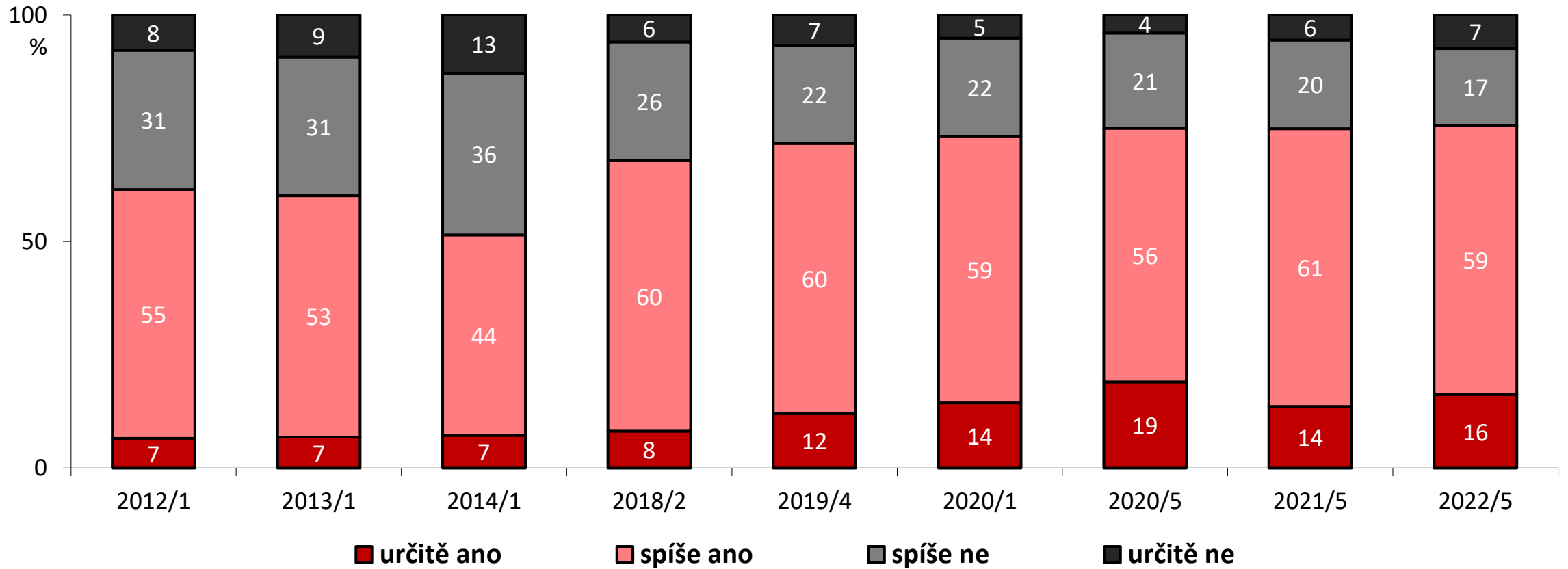
Životní úroveň za pět let – beze změny

„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let: bude lepší, horší nebo stejná jako dnes?“

Důvěra v banky je stále stabilní

„(Celkově vzato) důvěřujete bankám u nás?“

Typologie českých domácností a jejich adaptačních a úsporných strategií

Situace domácností - shrnutí

- České domácnosti lze rozdělit do pěti hlavních skupin z hlediska odolnosti proti dopadům zdražování, která je derivována z velikosti příjmů a majetku a z bilance úspor a výdajů v domácnosti.
- Zatímco 21 % domácností spadá do kategorie „Mimo nebezpečí“, na druhém konci 15 % patří do skupiny „Kriticky ohrožených“, kteří dopady zdražování již znatelně pociťují.
- Platí, že objem půjček je pro odolnost vůči zdražování významnější nežli vlastní velikost příjmů. Tj. domácnosti s nízkými či žádnými půjčkami a hypotékami jsou méně zranitelné inflací, nežli ty, které mají vysoké půjčky a zároveň vysoké příjmy.
- Čím vyšší je zranitelnost domácnosti vůči zdražování, tím nižší má schopnost generovat úspory, investovat ve spořitelnách a platit nenadálé výdaje.
- Inflační očekávání jsou nyní v české společnosti velmi vysoká – celých 43 % obyvatel má za to, že zdražování se ještě zrychlí a další třetina předpokládá, že ceny budou stoupat stávajícím tempem.
- Z hlediska preferovaných protiinflačních opatření vlády, téměř polovina (48 %) obyvatel preferuje zastropování cen a další čtvrtina by ráda viděla snižování daní.

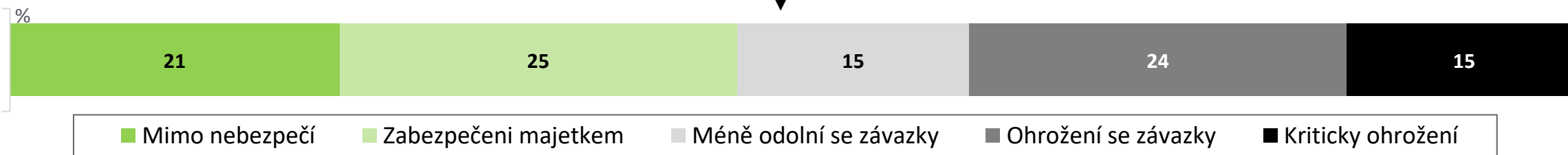
Typologie českých domácností podle dopadů zdražování

Pro lepší porozumění tomu, jak zdražování zasahuje různé typy českých domácností, jsme přistoupili k rozdělení domácností do pěti podtypů. Pro tuto typologii byly použity následující vstupní proměnné:

- 1) Velikost příjmů domácnosti*
- 2) Velikost majetku domácnosti**
- 3) Bilance úspor a půjček
- 4) Schopnost vytvářet úspory v posledních třech měsících

Relativní velikost příjmů a majetku domácnosti

	Mají nadprůměrné příjmy i majetek	Mají nadprůměrný příjem, podprůměrný majetek	Mají odprůměrný příjem, nadprůměrný majetek	Mají podprůměrný příjem i majetek	
Schopnost tvořit rezervy	Mají úspory a v posledním čtvrtroce ještě uspořili	14	3	12	3
	Mají úspory, ale v posledním čtvrtroce neuspořil	4	1	8	2
	Jejich úspory a půjčky jsou v rovnováze	6	3	15	9
	Jejich půjčky převažují nad rezervami	5	1	9	6

Mimo nebezpečí

Finanční situace: Dobře zajištěné domácnosti s nadprůměrnými příjmy, úsporami, majetkem, odolné vůči zdražování.

Hodnota indexu KPMG: 29

Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti: 33 773 Kč

Odhadovaná velikost majetku (průměr): 3,8 milionu Kč

Typičtí zástupci

- Muži **62 %**
- Průměrný věk: **48 let**
- Středoškoláci s maturitou **41 %** a vysokoškoláci **38 %**
- Typické složení domácnosti: **2 dospělí** v produktivním věku, žijící bez dětí
- Sociální postavení: **64 %** zaměstnaných z toho nejčastěji odborní pracovníci
- Absence hypotéky (**84 %**)
- V porovnání s ostatními skupinami projevují největší spokojenost s polistopadovým vývojem

Charakteristika a možnosti skupiny

- **21 %** české populace
- **43 %** věří, že se jejich finanční situace v budoucích 12 měsících nezmění
- **59 %** by mohlo uhradit předmět s cenou nad 50 tisíc korun ihned z úspor
- Pro **64 %** nejsou důležité vedlejší příjmy
- Subjektivně se cítí finančně zajištění (**85 %** určitě a spíše)
- **30 %** nepociťuje obavy ze zdražování (nejméně ze všech), aby se neobávali zdražování, jejich příjem by musel stoupnout o **6900 Kč**

Zabezpečení majetkem

Finanční situace: Domácnosti zajištěné díky nadprůměrnému majetku či úsporám, avšak s podprůměrnými příjmy, méně odolné vůči zdražování.

Hodnota indexu KPMG: 13

Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti: 13 778 Kč

Odhadovaná velikost majetku (průměr): 3,2 milionu Kč

Typičtí zástupci

- Ženy **52 %**
- Průměrný věk: **51 let** (v průměru nejstarší skupina)
- **38 %** středoškoláci s maturitou
- Typické složení domácnosti: alespoň **2 dospělí s dětmi** nebo **dospělí spolu bez dětí**
- Z hlediska sociálního postavení ze **41 %** senioři, **37 %** zaměstnaní, z toho nejčastěji odborní pracovníci
- Obvykle (**86 %**) nemají hypotéku
- **61 %** má z polistopadového vývoje smíšené pocity

Charakteristika a možnosti skupiny

- **25 %** české populace
- **37 %** věří, že se jejich finanční situace v budoucích 12 měsících nezmění, a **36 %** věří, že dojde k mírnému zhoršení
- **51 %** by mohlo uhradit předmět do domácnosti nad 50 tisíc korun ihned z úspor
- Pro **58 %** nejsou důležité vedlejší příjmy
- Subjektivně se cítí finančně zajištěni v **70 %** případů
- Jejich příjem by se musel navýšit o **5100 Kč**, aby se neobávali zdražování

Méně odolní se závazky

Finanční situace: Domácnosti zajištěné s nadprůměrnými příjmy, se zátěží v podobě půjček, méně odolné vůči zdražování.

Hodnota indexu KPMG: 4

Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti: 28 496 Kč

Odhadovaná velikost majetku (průměr): 3,2 milionu Kč

Typičtí zástupci

- Muži **51 %**
- Průměrný věk: **43 let** (průměru nejmladší skupina)
- Středoškoláci s maturitou **45 %**
- Typické složení domácnosti: **2 dospělí** v produktivním věku, kteří žijí bez dětí
- Z hlediska sociálního postavení z **79 %** zaměstnaní, z toho nejčastěji odborní pracovníci
- **54 %** nemá hypotéku, **19 %** z těch co ji splácejí (**46%**) se obává, že ji nezvládne splácet
- **18 %** cítí uspokojení s polistopadovým vývojem

Charakteristika a možnosti skupiny

- **15 %** české populace
- **38 %** očekává v budoucích 12 měsících mírné zhoršení své finanční situace
- **49 %** by si muselo na předmět nad 50 tisíc korun našetřit
- Pro **56 %** jsou důležité vedlejší příjmy
- **50 %** se subjektivně necítí dobře finančně zajištěni
- Aby se neobávali zdražování, jejich příjem by se musel navýšit v průměru na osobu o **9100 Kč**

Ohrožení se závazky

Finanční situace: Domácnosti s podprůměrnými příjmy, nadprůměrným majetkem, oslabené půjčkami. Málo odolné vůči zdražování.

Hodnota indexu KPMG: -14

Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti: 12 708 Kč

Odhadovaná velikost majetku (průměr): 3,9 milionu Kč

Typičtí zástupci

- Ženy **53%**
- Průměrný věk: **49 let**
- Středoškoláci s maturitou **43 %**
- Typické složení domácnosti: minimálně **2 dospělí**, kteří žijí **s dětmi**
- Z hlediska sociálního postavení z **54 %** zaměstnaní, z toho nejčastěji dělníci a dělnice, **30 %** tvoří důchodci
- **39 %** nemá hypotéku, **18 %** se obává, že ji nezvládne splácet
- V porovnáním s ostatními vyjadřují nejmenší spokojenost s polistopadovým vývojem

Charakteristika a možnosti skupiny

- **24 %** české populace
- **58 %** očekává v budoucích 12 měsících zhoršení finanční situace své domácnosti
- **55 %** by si na pořízení předmětu nad 50 tisíc korun muselo našetřit
- Pro **60 %** hrají vedlejší příjmy důležitou roli, **17 %** pobírá sociální dávky
- **69 %** se subjektivně necítí být dobře finančně zajištěni, pouze **4 %** nemají obavy ze zdražování
- Aby se neobávali zdražování, jejich příjem by se musel navýšit o **7500 Kč**

Kriticky ohrožení

Finanční situace: Domácnosti nezaopatřené, s podprůměrným majetkem i příjmy, zatížené půjčkami, velmi ohrožené zdražováním.

Hodnota indexu KPMG: -18

Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti: 11 496 Kč

Odhadovaná velikost majetku (průměr): 300 000 Kč

Typičtí zástupci

- Ženy **54 %**
- Průměrný věk: **47 let**
- Vyučení bez maturity **53 %**
- Typické složení domácnosti: alespoň dva dospělí s dětmi, dva dospělí v produktivním věku bez dětí či single důchodci
- Z hlediska sociálního postavení z **39 %** důchodci, **38 %** zaměstnanci, z toho nejčastěji dělníci a dělnice
- **80 %** nemá hypotéku
- **45 %** je nespokojeno s polistopadovým vývojem

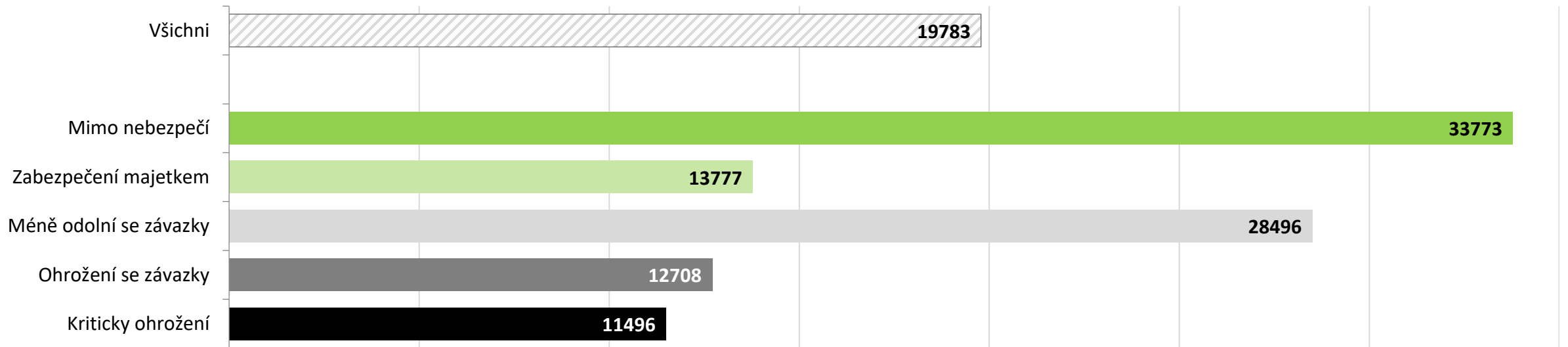
Charakteristika a možnosti skupiny

- **15 %** české populace
- **54 %** očekává, že se jejich finanční situace v budoucích 12 měsících zhorší
- **64 %** by si muselo na předmět nad 50 tisíc korun našetřit, **30 %** by si na něj vzalo půjčku
- Pro **67 %** jsou důležité vedlejší příjmy
- **27 %** pobírá sociální dávky
- Na **22 %** je uvalena exekuce
- **77 %** se subjektivně necítí být dobře finančně zajištěni
- Aby se neobávali zdražování, jejich příjem by se musel navýšit o **8100 Kč**

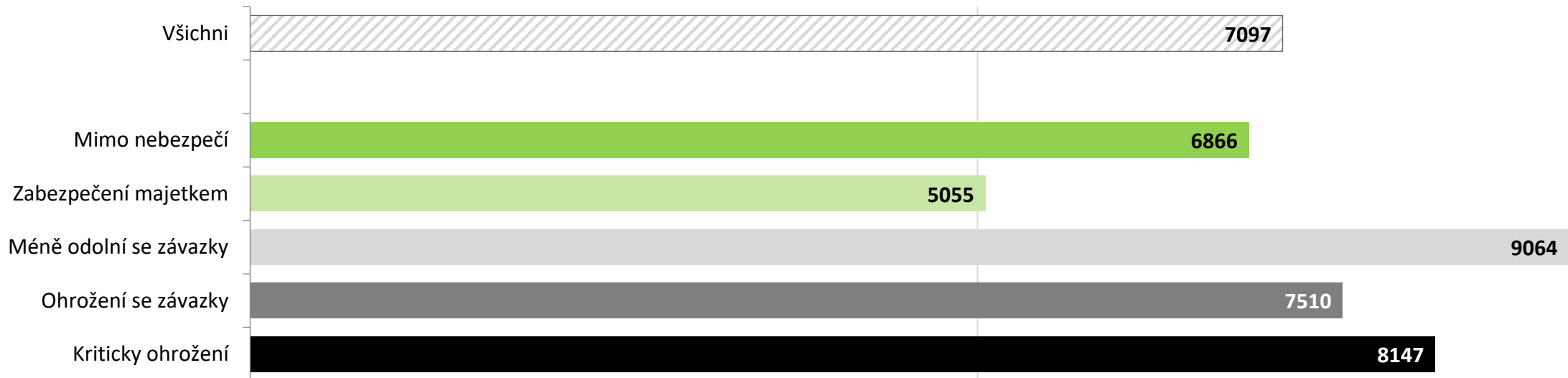
Odolnost vůči zdražování je provázána s příjmy domácnosti

*Průměrný čistý příjem na osobu v domácnosti v Kč
Rozdíly dle typologie domácnosti*

Nižší majetek a vyšší půjčky vedou k potřebě vyššího nárůstu příjmů jako ochrany před dopady zdražování

*O kolik by musel vzrůst měsíční příjem domácnosti na osobu, aby se neobávali zdražování
Rozdíly dle typologie domácnosti*

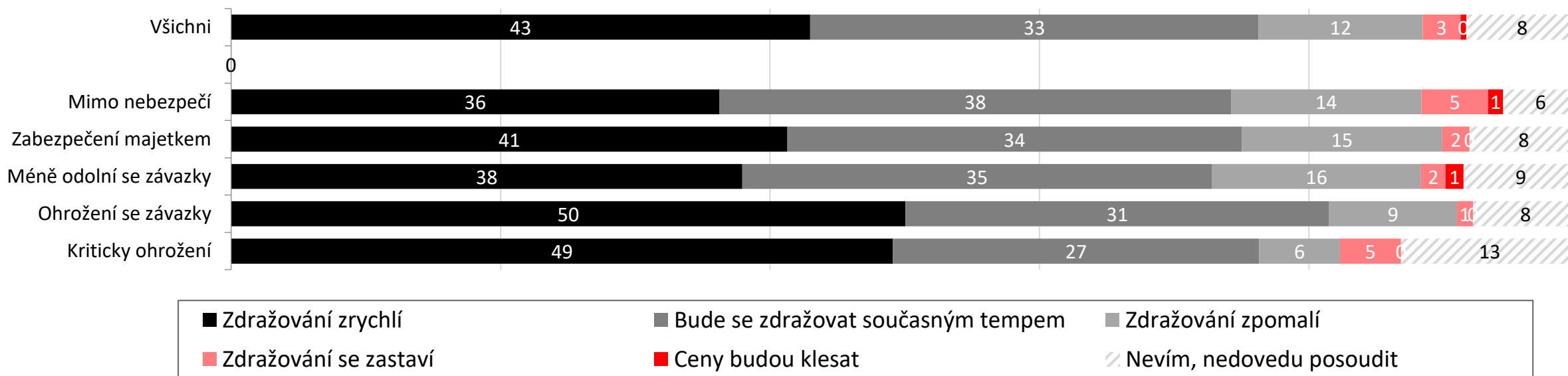

Dopady zdražování na české domácnosti

Inflační očekávání jsou stále velmi vysoká

Celých 43 % obyvatel má za to, že v nadcházejícím půlroce ceny porostou ještě strměji, další třetina očekává zdražování dosavadním tempem. Dále platí, že obyvatelé, jejichž domácnosti jsou zranitelnější vůči zdražování, ve větší míře očekávají další zrychlení růstu cen.

*“Jak očekáváte, že se v příštím půlroce budou vyvíjet ceny v České republice?”
Rozdíly dle typologie domácnosti*

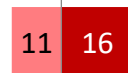
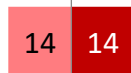
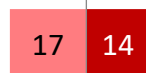

Srovnání situace před a za 12 měsíců

Kombinovaný pohled na srovnání se situací před jedním rokem a odhadem vývoje v dalších 12 měsících ukazuje, že optimismus je nejvíce patrný mezi domácnostmi odolnějšími vůči zdražování. I tak je v hodnocení budoucího vývoje viditelná značná skepse.

Myslíte, že finanční situace Vaší domácnosti...

minulost   budoucnost

Mimo nebezpečí

Zabezpečení majetkem

Méně odolní se závazky

Ohrožení se závazky

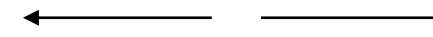
Kriticky ohrožení

100   50   0   50   100

■ ...je lepší než PŘED 12 měsíci   ■ ...bude lepší ZA 12 měsíců

Myslíte, že finanční situace Vaší domácnosti...

minulost   budoucnost

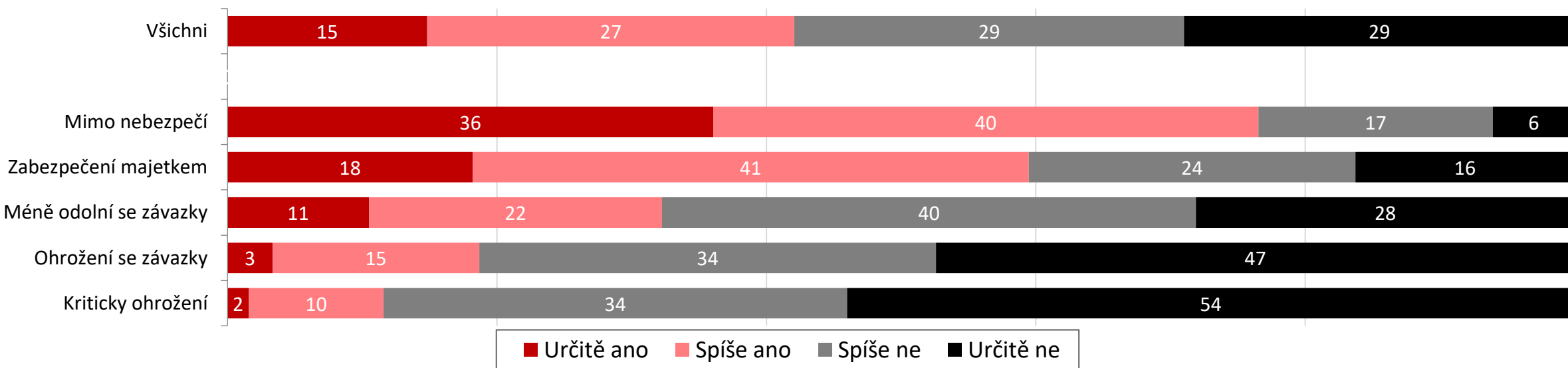
100   80   60   40   20   0   20   40   60   80   100

■ ...je horší než PŘED 12 měsíci   ■ ...bude horší ZA 12 měsíců

Velké rozdíly ve schopnosti spořit

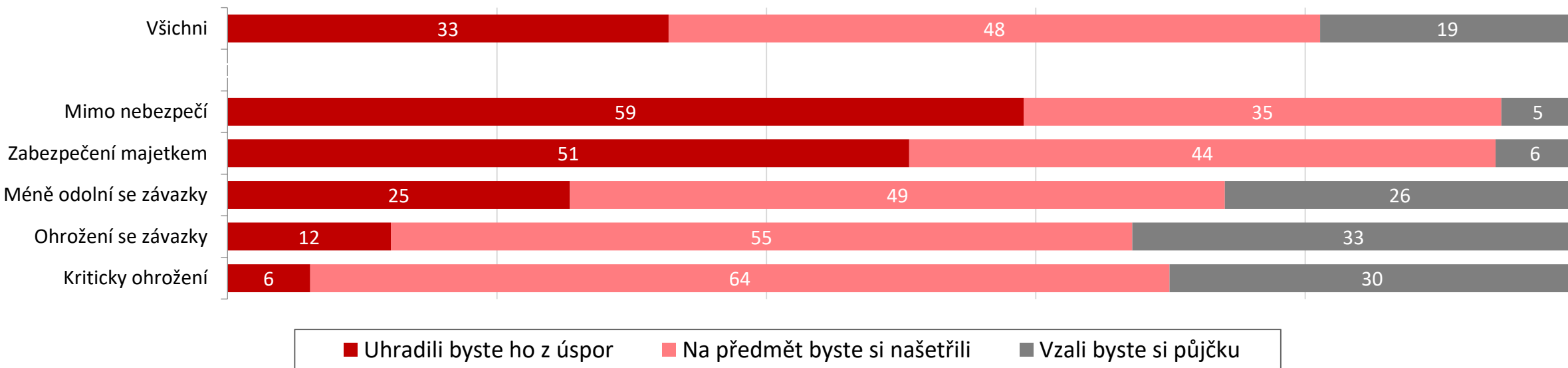
Schopnost tvořit úspory si zachovaly skupiny domácnosti s nadprůměrnými příjmy. V tomto ohledu se nedaří především lidem ze skupiny kriticky ohrožených, pro které je možnost spořit v současné situaci velmi omezená.

*“Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?”
Rozdíly dle typologie domácnosti*

Většina domácností by na náhlé vyšší výdaje našetřila

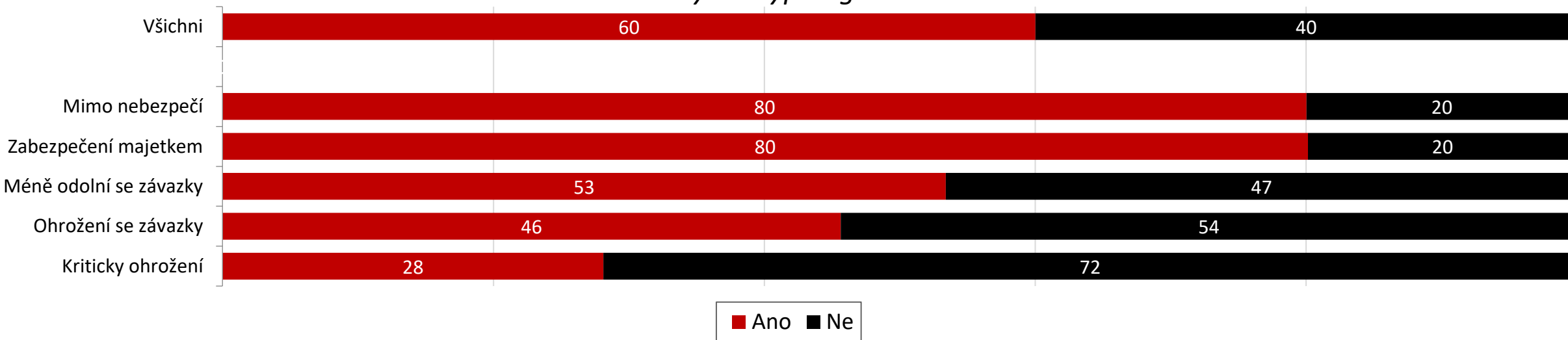
*“Pokud byste si chtěli do domácnosti pořídit předmět nad 50 tis. Kč:“
Rozdíly dle typologie domácnosti*

Ohroženější domácnosti méně využívají bankovní instrumenty

“Řekl(a) byste, že převážnou většinu finančních prostředků má Vaše domácnost uloženu nebo investovánu ve spořitelně, v bankách?”

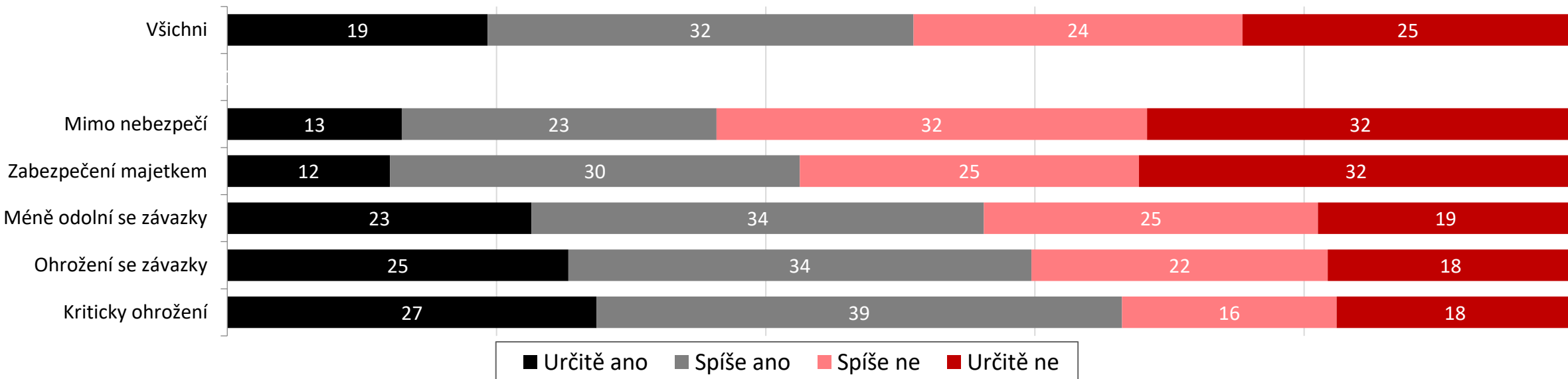
Rozdíly dle typologie domácnosti

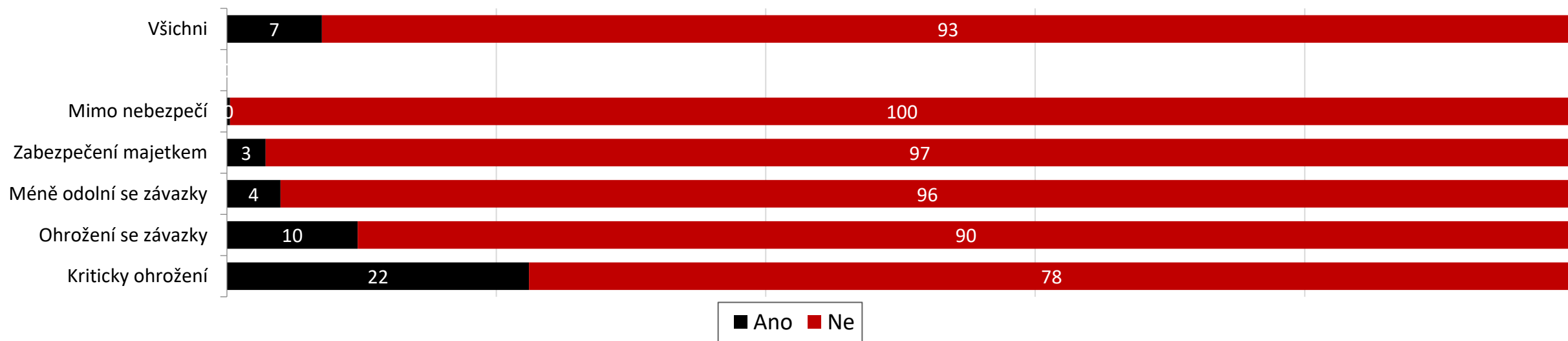
Význam vedlejších příjmů stoupá s ohrožením domácnosti

*“Jsou dnes pro hospodaření Vaší domácnosti velice důležité vedlejší příjmy?”
Rozdíly dle typologie domácnosti*

Exekuční zátěž stoupá s mírou ohrožení domácnosti

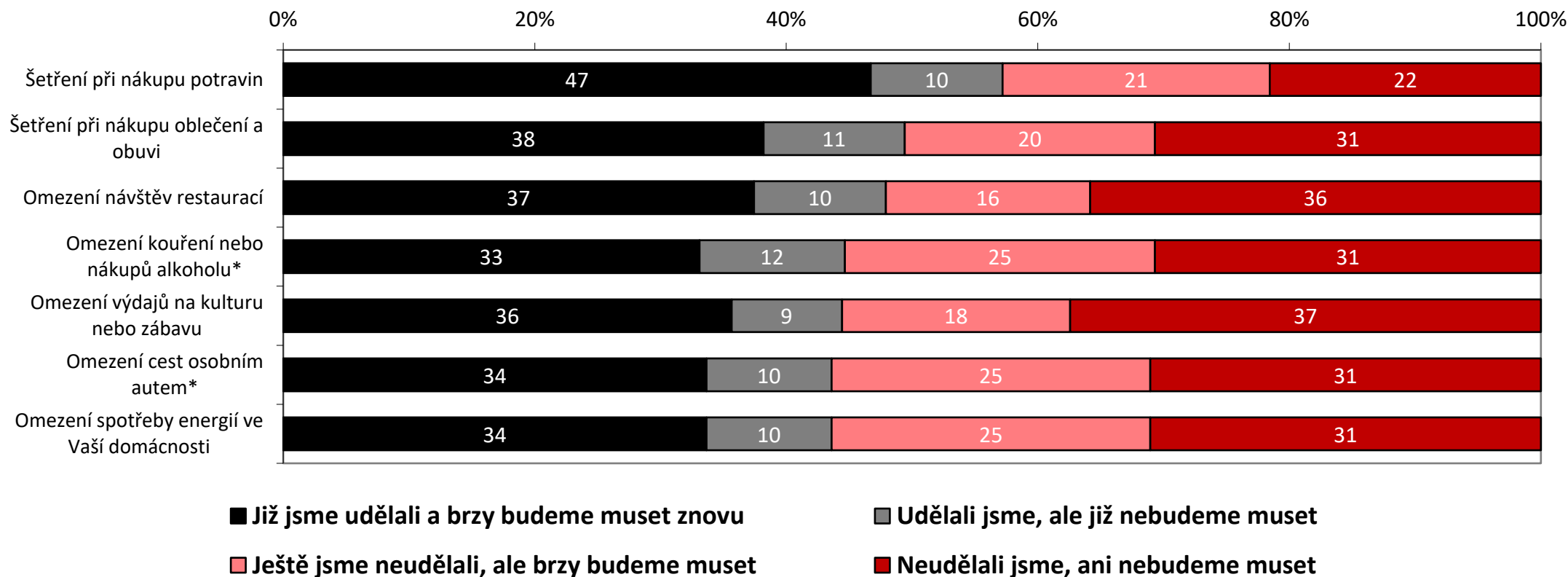
*“Je na Vás osobně nebo někoho z Vaší domácnosti uvalena exekuce?”
Rozdíly dle typologie domácnosti*

Úsporná opatření domácností kvůli zdražování

Šetření na nákupech potravin nebo oblečení a obuvi patří mezi nejčastější adaptační strategie českých domácností zavedené kvůli zdražování. Tyto kroky jsou velmi rozšířené – i k nejméně častému opatření (úspora spotřeby energií) v minulosti přistoupila téměř než polovina domácností (44 %).

“Uvedte, zda jste v posledních 12 měsících ve Vaší domácnosti KVŮLI ZDRAŽOVÁNÍ udělali následující úsporná opatření, případně zda je budete muset brzy udělat”

*Přepočteno pouze na ty domácnosti, kterých se možné opatření týká, tj. mají auto k dispozici.

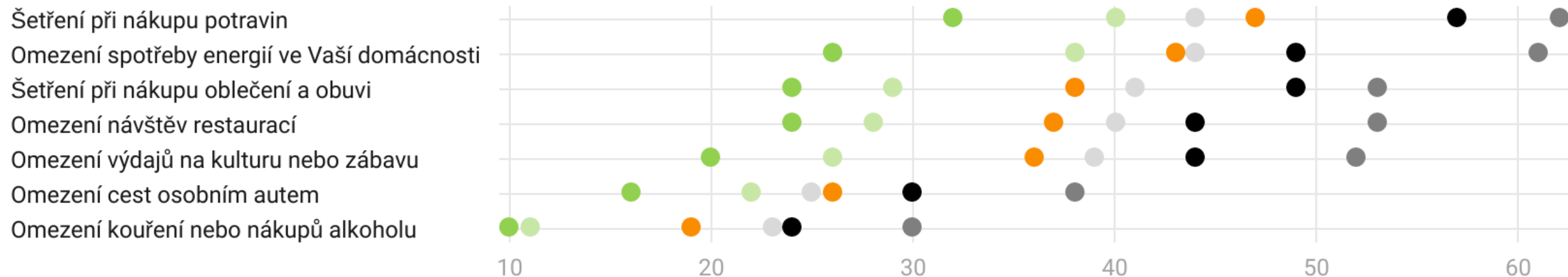
Úsporná opatření domácností kvůli zdražování

Zobrazeny podíly těch, kteří k danému úspornému opatření již přistoupili a brzy budou muset znovu, tedy nejzasaženějších domácností.

Úsporná opatření domácností v reakci na zdražování

Celkový podíl těch, kteří k danému opatření přistoupili a brzy budou muset znovu

● Všichni ● Mimo nebezpečí ● Zabezpečení majetkem ● Méně odolní se závazky ● Ohrožení se závazky ● Kriticky ohrožení

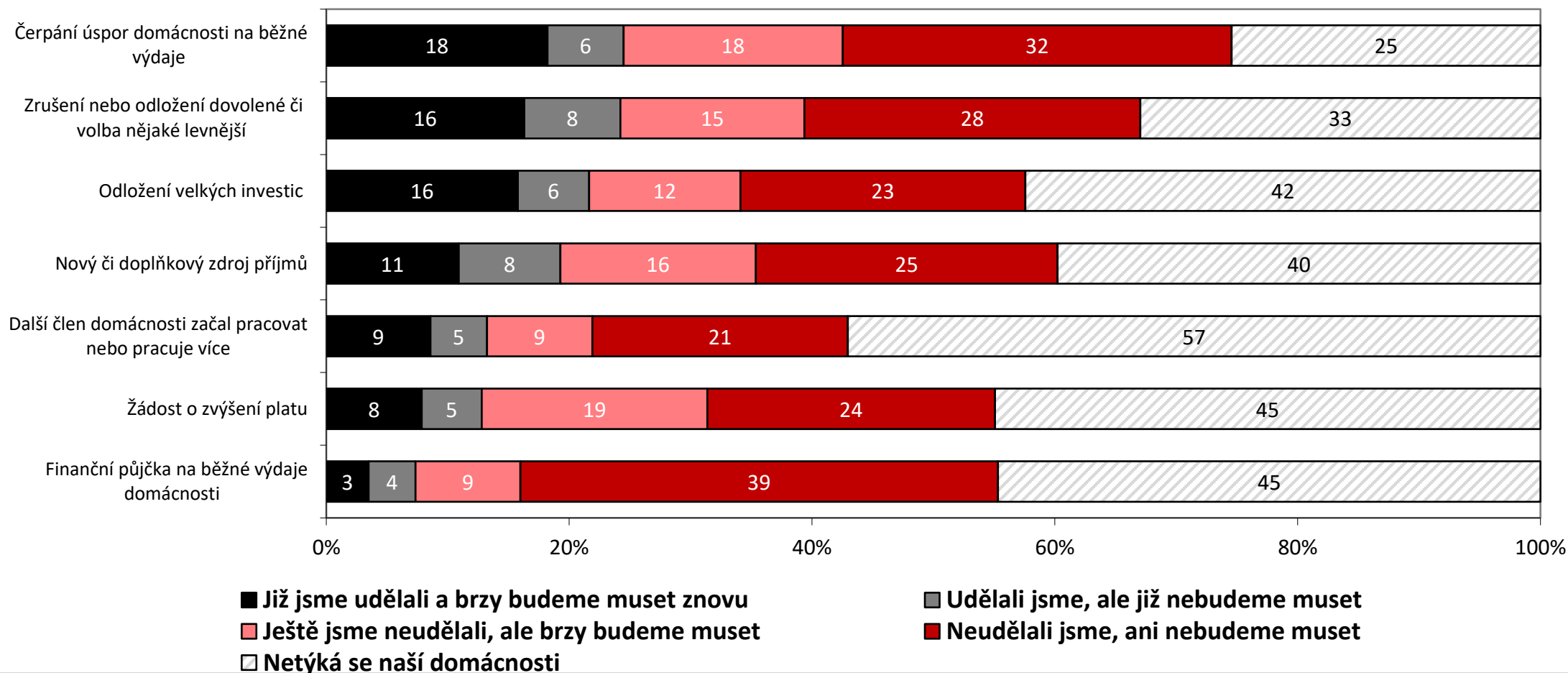

Vytvořeno nástrojem Datawrapper

Interaktivní verze grafu je k dispozici zde: <https://datawrapper.dwcdn.net/i8JzG/4/>

Příjmová opatření českých domácností kvůli zdražování

Z hlediska příjmových opatření české domácnosti v reakci na zdražování nejčastěji přistupují k čerpání úspor, rušení velkých investic a odkládání dovolených. Naopak (zatím) málo využívanými strategiemi jsou finanční půjčky na běžné výdaje či žádosti o navýšení platu.

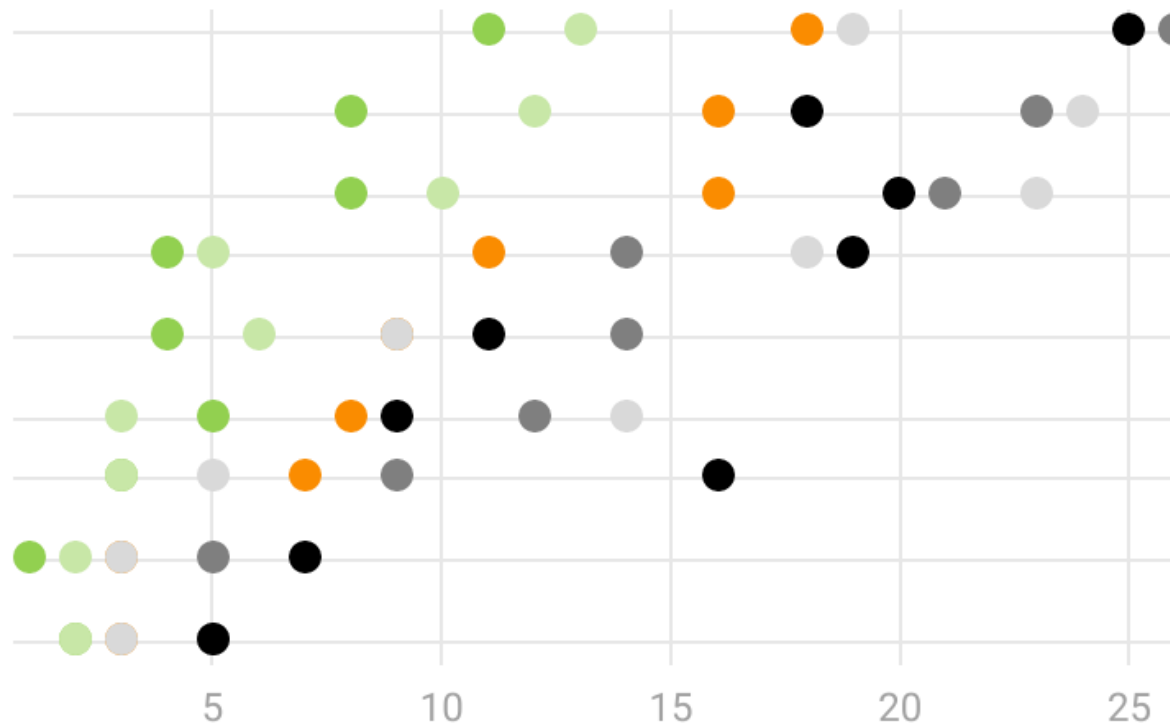

Investiční opatření domácností kvůli zdražování

Zobrazeny podíly těch, kteří k danému úspornému opatření již přistoupili a brzy budou muset znovu, tedy nejzasaženějších domácností.

● Všichni   ● Mimo nebezpečí   ● Zabezpečení majetkem   ● Méně odolní se závazky   ● Ohrožení se závazky   ● Kriticky ohrožení

Čerpání úspor domácnosti na běžné výdaje
Zrušení nebo odložení dovolené či volba nějaké levnější
Odložení velkých investic
Nový či doplňkový zdroj příjmů
Další člen domácnosti začal pracovat nebo pracuje více
Žádost o zvýšení platu
Nová žádost o sociální dávky
Finanční půjčka na běžné výdaje domácnosti
Prodej části majetku

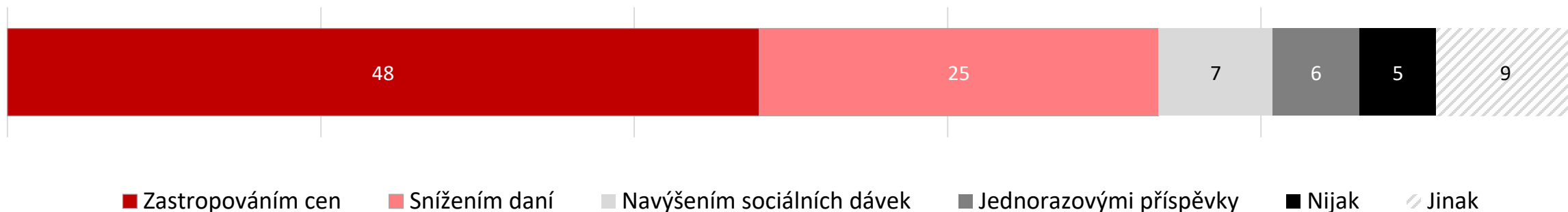

Interaktivní verze grafu je k dispozici zde: <https://datawrapper.dwcdn.net/3W0pQ/1/>

Silná podpora pro vládní zastropování cen

Zastropování cen jako vládní reakci na zdražování by preferovala téměř polovina obyvatel ČR a ještě vyšší podíly jsou patrné mezi staršími obyvateli. Další čtvrtina by preferovala snížení daní. Podpora pro další opatření, jako třeba navýšení sociálních dávek či jednorázové příspěvky, je již výrazně nižší.

“Jak by podle vás měla vláda ČR kompenzovat zdražování?”

STEM

KPMG